

133502

BIBLIOTECA
POPORALĂ
A
„ASOCIAȚIUNII”

BCU Cluj, Central University Library Cluj

OCT. SMIGELSKI

Anul XV.

Nr. 122—3.

ILEANA

— Feerie în trei tablouri, în versuri —

de

ION BORCIA

SIBIU, 1925. — EDITURA „ASOCIAȚIUNII”.

„ASOCIAȚIUNEA pentru literatura română și cultura poporului român“.

Intemeiată la 1861.

PREȘEDINTE DE ONOARE:

M. S. Regele FERDINAND I.

Prezident activ:
Vasilie Goldiș,

Vice-prezident:
Dr. Oct. Russu,

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 30 de fruntași din toate păturile societății românești.

 E de datoria fiecărui bun Român să sprijinească „Asociațiunea“ abonând publicațiile ei și înscriindu-se de membru.

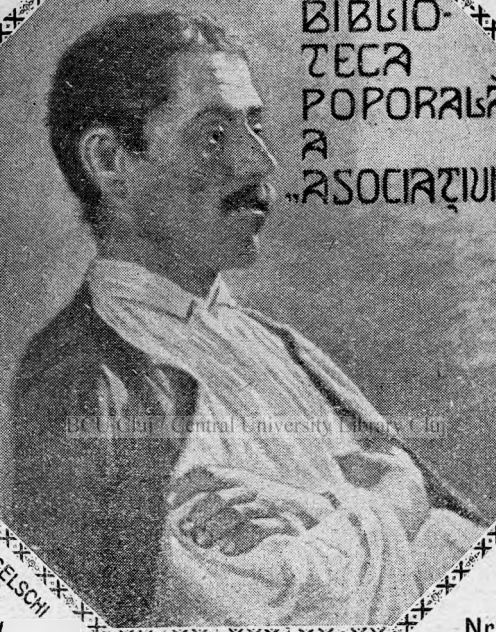
Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000.—
Membru fondator al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna	„ 1000.—
Membru pe viață al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna	„ 500.—
Membru activ al „Asociațiunii“, anual	„ 50.—
Membru ajut. al „Asociațiunii“, anual	„ 10.—

650578

133502

BIBLIOTECA
POPORALĂ
A
„ASOCIAȚIUNII”

BCU Cluj Central University Library Cluj

OCT. SMIGELSKI

Anul XV.

Nr. 122—3.

ILEANA

— Feerie în trei tablouri, în versuri —

de

ION BORCIA

SIBIU, 1925. — EDITURA „ASOCIAȚIUNII”.

Ileana.

— Feerie în trei tablouri. —

PERSOANELE:

Ana, o văduvă săracă.

Ileana, fata Anei.

Limir-împărat.

Moș-Gheorghe.

Veta, o femeie bogată.

Stana, fata Vetei.

Radu, un flăcău bogat.

Stan, alt flăcău.

Sfânta Vineri.

Mama pădurii.

Țărani și țărance. — Feciori și fete de crai. —

Doi vornicei împărătești. — Cele nouă iele.

Locul acțiunii la tabloul I și III: un sat la poalele munților, la tabloul II: codrul fermecat.

TABLOUL I.

O uliță într'un sat. La dreapta căsuța Anei. La stânga: poarta, deschisă larg, a unei case de om bogat. Aproape de poartă, mai spre fond, o fântână. În fond tabloul satului cu case, grădini, turnul bisericii; apoi panorama munților.

Înaintea casei bogătașului sunt așezate două mese și scaune.

SCENA I.

Ana șade pe prispa căsuței, torcând.

Moș-Gheorghe stă înaintea ei.

Moș-Gheorghe: Ce harnică ți-e fata, lele Ană,
De nu-ți găsești păreche cât e satul.
Vezi, dacă Domnul ți-a luat bărbatul,
Te-a mângăiat și cu cereasca-i mană.

Ana: Așa e, moșule, și nu mă plâng,
Cu toate c'am rămas de tot săracă:
Căsuța asta și 'n ciread'o vacă
Și ia' cu furca ce mai pot să strâng,
Și ce mai e? Doar florile 'n ferestre...
Atâta-i tot ce pot să-i dau de zestre.

Moș-Gheorghe: Ba să mă ierți; acu, vorbind
[de flori,
Tu ți-ai uitat de-o floricea sărmană,
Uitată, ce e drept, de multe ori,

Dar altfel bună, zău, de pus pe rană,
 Ce-i zice inimioara, mi se pare,
 Și-i dintre toate cea mai scumpă floare.
 Iar, pe cât știu, aicea, la Ileana,
 A înflorit ea la puțini, sărmana.
 Și dac'ar fi ea după floarea asta
 Să se aleagă, cum e drept, nevasta,
 Socot că nici în haină de crăiasă,
 Nu i-ar sta fetei tocmai rău mireasă.

Ana: Taci, moșule, c'o fi păcat ce spui.

Vai, visul, care de trei nopți în șir
 Imi strică tihna dulce-a somnului!

Moș-Gheorghe: Ce vis, cumătră?

Ana: Vai, și eu mă mir

De unde-mi vine visul cu păcat.

Mă tem c'o fi de undeva vre-o vrajă.

Degeaba 'n toată seara m'am rugat

Să-mi ție îngerii din ceruri strajă.

Moș-Gheorghe: Da', spune-mi, lele Ană, ce-ai
 [visat?

Ana: Ascultă: se făcea că eu m'am dus

Așa la drum, și-abia ieșind din sat,

Aud un cântec lin, de vânt adus,

Denind tot mai aproape. Eu, mirată,

Zoresc să văd ce-o fi, și numai, iată,

Mă pomenesc în față c'un alaiu:

Erau tot fete și feciori de crai;

Veniau cântând, ducând ea pe-o mireasă
 În fruntea lor pe-o mândră 'mpărăteasă.
 Mă dau aproape, să mă uit mai bine;
 Și ce să vezi? Era Leana mea!
 Mi se topise sufletul din mine;
 Dar Leana par'că nici nu mă vedea.
 Eu dau s'o strig: Ileano!... Și deodată,
 Ca negura cea albă pe câmpii,
 Când a pornit un vânt ușor să bată,
 Pieri alaiu și tot — și mă trezii.
 Azi-noapte am avut a treia oară
 Acelaș vis, și nu știu ce să 'nsemne,
 Dar toată firea mi se înfioară
 Când mă gândesc că nu sunt bune semne.

Moș-Gheorghe: Ba, zău, cumătră dragă,
 [semne bune!

Nu-ți amări vieața înzadar.
 Acelui care 'n cer nădejdea-și pune,
 Nu-i va lipsi dumnezeescul har.

(Corul secerătorilor începe să se audă de departe.)

Dar ian ascultă! Din secerătorii.
 Tii, bată-vă norocul să vă bată!
 Ce-aș da să mai pășese și eu odată
 Voinie colea în rând cu toți feciorii,
 Să vin și eu, cântând pe îndelete,

Uitând de toată truda grelei zile,
 Să-joc în rând cu dragile copile,
 Iar vântul serii să ne joace 'n plete;
 Căci după lucru veselia-i bună,
 Și-oricât de obosit, te simți ca peana.
 Cununa — se putea? — o poartă Leana,
 Vedea-o-aș la altar și cu cunună!

(În timpul acesta cântarea s'a apropiat mereu; iar pe la porți au început să se ivească fete și flăcăi cu cofe de apă.)

SCENA II.

Cei de mai înainte, *Ileana, Secerători și Secerătoare.*

(Ileana vine cu cununa de grâu, după ea la câțiva pași secerătorii și secerătoarele, cântând „a cununii“.)

Cântecul cununii de grâu :

Dealul plopului,
 Umbra snopului,
 Lunca Oltului!
 Cine se umbrește?
 Sora Soarelui
 Și cu-a Vântului.
 Ele se umbresc
 Și se tot sfădesc,

Care e mai mare
 Și care-i mai tare.
 Sora Soarelui,
 Ea din graiu grăia :
 „Că eu sunt mai mare
 Și eu sunt mai tare,
 Că frate-meu-i soare ;
 El, când se ivește,
 Lumea încălzește,
 Oamenii pe câmpuri,
 Plugarii la pluguri!“
 Sora Vântului,

Ea din graiu grăia :
 „Că eu sunt mai mare,
 Eu sunt mai tare,
 Că frate-meu-i Vântul ;
 Vântul de n'ar fi,
 Oamenii-ar muri,
 Oamenii pe câmp,
 Plugarii la plug
 Și boii din jug.
 El când se ivește,
 Lumea răcorește.

(Chiuituri și joc.)

Stăpână, stăpână,
 Gată cina bine,
 Că cununa-ți vine,

Pe masă de in
 Și-o vadră de vin!
 Stăpână, stăpână,
 Nu te întrista
 Că e holda rară,
 Că la spic e mare.
 Dumnezeu va da,
 Spicul va lăsa:
 Spicul lingura,
 Mănunchiul cofa,
 Snopul ferdela,
 Claia găleata.
 Stăpână, stăpână,
 De te-i întrista,
 Vine-o cioară neagră
 Și ia claia 'ntreagă
 Și-o pune pe-o piatră
 Și-o ciocăne toată.
 (Chiuituri și joc.)

(În timpul cântării, Ileana trece peste scenă cu eununa. Vre-o doi încercă s'o ude cu cofele, dar ea se ferește cu dibăcie și ajunge neudată înaintea porții bogătașului, unde vre-o două femei așează mâncare și beutură pe mese. Răsete, când Ileana scapă. Corul cântă într'una, intrând pe scenă și înșirându-se înaintea porții.)

SCENA III.

Cei de mai înainte, *Radu, Stan*. Mai târziu
Veta și Stana.

(Corul cântă încă. Radu vine din casă și ia eununa din mâinile Ilenei. Apoi se așează toți în grupuri pela mese și prin prejur. Ana, care a privit până acum, intră în căsuța ei. Moș-Gheorghe se amestecă printre secerători.)

Radu (vine lângă Ileana): Ileano, azi ți-e lângă
[miné locul,

C'așa e datina și n'ai ce face.

Dar știi ce ochi frumoși ai, arză-i focul!

Și o guriț' așa cum mie-mi place.

Ileana: Gurite, ochi se poate ușor să-ți placă,

Și cred și eu că nu-i întâia dată.

Dar nu 'nțeleg cum ți-ar plăcea o fată

Ce n'are zestrișoară, ci-i săracă.

(Trece la alt grup, învecinat.)

Stan (A ascultat, râzând mulțumit; vine lângă Ileana):

Așa-i, așa-i, Ileano, nu te 'ncrede

În vorbe-amăgitoare și 'n momele!

E-un pierde-vară, cât coala se vede

Că umblă după toate să le 'nșele.

Ascultă-mă pe mine! -- Dar să știi

Că 'n câmp m'am supărat azi foc pe tine:

Să râzi de mine că nu secer bine!

Ce glumă proastă! Suntem noi copii?

Ileana: De nu pricepi o glumă, ce să-ți fac?
 Dar pentru-atâta să mă nfrunți pe mine,
 Că-s rea, că nici nu știu ce se cuvine!...
 M'am și căit că n'am putut să fac.

Radu (vine iarăș): La ce mai stai de vorbă
 [e'un mojie?

Mai bine uită-te în ochii mei!
 Iți spun: el tot n'ajunge la nimic;
 Dar eu, Ileano, pot să fac ce vrei;
 De-ai vrea să-mi dai tu numai mie ochii
 Și tu să-mi fii a inimei aleasă,
 Eu te-aș purta pe tine 'n mândre rochii,
 De nu mi te-ar întrece-o 'mpărăteasă.

(Veta și Stana vin din dreapta, rumenite și gătite foc.)

Ileana (care le-a zărit): Taci, că te-aude și-o
 [să te căești,

Că iată 'mpărăteasa voastră vine,
 Chiar cum spuneai, în haine 'mpărătești.
 Acuma, biată inimă, te ține!

Radu: Ce zici? Cum? Cine vine?

(Se întoarce și le vede.) Stana!

(Ineureat): Da, da, așa e, cum să nu se cadă
 Să le poftesc aici la noi să șadă?
 Dar nu, fiindcă-i zice bogătana.
 Ce să mă fac? Știi bine, ni-i vecină,
 Și nu pot, zău, să n'o poftesc la cină.

Ileana: Dar ce mai tot încureci atâta vorba,
Ci chiamă-le, că se răcește ciorba.

Radu (întâmpinând pe Veta și pe Stana): Poftim,
[vecin', aici eu noi la masă.

Veta (îngâmflată): Aici nu stau. Hai să intrăm
[în casă.

(Intră în casă cu Stana și cu Radu, după ce a mai aruncat o privire răutăcioasă spre Ileana.)

Stan (Neliniștit): Ileano, iartă,... eu mă duc
[să-i spun

Lui Toader să-mi trimeată mâne carul,

· Că-mi fac o casă... Mi-am găsit loc bun...

Și trebuie acuma numai varul

Să-l mai aduc... Am lemne, cărămidă...

Ci pentru var n'aș vrea să-mi fac izidă...

Ileana: Da, du-te repede. la seama bine,
Să nu audă Veta că ai stat

Aici la masă tocmai lângă mine,

C'atunci mă tem că s'a și dărîmat,

Pân' a nu se clădi, frumoasa-ți casă.

Stan: Iți bați iar joc de mine; nu mă crezi.

Ileana: Ba cred și eu că nu mai poți să șezi.

Stan: Da, râzi tu numai, râzi acum, dar lasă

Că ai să vezi, pe cât mă știi de bun,

Că eu țin minte și o să-mi răsbun.

(Se amestecă în alt grup.)

SCENA IV.

Aceiași. Mai târziu *Veta*, *Stana* și *Radu*.

(La masa din față s'a format un grup de fete și flăcăi.)

1 *Flăcău*: Ați auzit de-Andrieu al Baciului?

2 *Flăcău*: Nu. Ce e?

1 *Flăcău*: Ce să fie? Rău de tot.

Din om întreg azi a ajuns netot.

Sărmanul! Ce-o mai fi de cajul lui?

3 *Flăcău*: Eu l-am văzut, și-așa m'a prins

[o jele,

Când mă gândeam ce-a fost el mai 'nainte;

Și-acuma, bietul, parcă-i scos dinj minte.

Iți vine-a crede că-i vrăjit de iele.

1 *Flăcău*: Tu crezi?

3 *Flăcău*: Cred, zău.

1 *Flăcău*: Ia, lasă-mă în pace!

3 *Flăcău*: Poftim: chiar azi e luna de când

[zace.

Știu c'a plecat în codru după lemne.

Ce-o fi făcut? Că l'a ajuns pe semne

Acolo noaptea, și-o fi dat de iele.

Destul că l-au găsit într'o poiană

leșit din minți, zdrobit și frânt de șele.

1 *Flăcău*: O fi căzut, mai știi?

3 Flăcău :   Dar de Susană
 A Floarei n'auziși cum a plecat
 Să caute pe Limir-împărat,
 Ce zice că ar fi ascuns de iele.
 S'a dus și dus' a fost. Și câte încă
 Dor fi pe-acolo prefăcute 'n stâncă.

1 Flăcău : Povești cu care-ar vrea să ne
                                                            [inșele,

Cu care sperii pe copiii mici.

(Cătră Moș-Gheorghe, care s'a apropiat de ei.)

Așa e, moșule?

Moș-Gheorghe : (Se așează la masă): Ba să nu
                                                            BCU Cluj / Central University Library Cluj [zici.

Sunt taine-adânci și multe înțelesuri

Ascunse în străvechile eresuri.

Ileana (S'a apropiat, aseultând, din altă parte):

Moș-Gheorghe, spune, e adevărat

Ce povestesc de Limir-împărat?

Moș-Gheorghe : Mai bine, dragă, nu vă spun
                                                            [nimica.

Ileana : Ba spune, moșule!

Moș-Gheorghe :   De, dragii mei,

Am auzit ceva dela bunica,

Care-o știa dela bunica ei,

Căreia i-o spusese tot bunica...

(Râsete.)

Mai mulți flăcăi: Haha! — Povești! — Moș-
[Gheorghe, 'i bună gluma!

Moș-Gheorghe: Ba nici de cum; dar, dacă
[n'ascultați,

Mai bine nu mai spun nimic de-acuma.

Ileana: Moș-Gheorghe, spune!

Fetele (Către flăcăi): Stați! Vă astâmpărați!

Moș-Gheorghe: Povestea-i tristă, dragii
[moșului,

Și-ar fi mai bine, poate, să n'o spui.

Dar dacă și Ileana vrea s'o știe,

Atunci am să v'o spun, orice să fie.

(Bea, se gândește puțin, apoi se pregătește de spus balada lui Limir-împărat. Fete și flăcăi fac un semicerere în jurul lui. În orchestră melodramă.)

Auzit-ați de-un fecior

Pe pământ rățăcitor,

De-un fecior de împărat,

Care țara și-a lăsat

Și în lume pribegit-a

Ca să-și caute ursita?

Colo 'n sus spre asfințit

Este-un măr mare 'nflorit,

Cu crengile la pământ

Și eu florile de-argint.

Cine 'n jurul lui s'adună,
 Când s'arată mândra lună
 Și se 'nșiră stelele?
 Se adună ielele,
 Ielele surorile,
 Ca să-și joace horile
 Până mijesc zorile.

Vai de cine le 'ntâlnește
 Și în cale le oprește,
 Când vin ca furtunele
 Ielele nebunele,
 Când sosesc pe-aripi de vânt,
 Făr' să atingă de pământ.

Plecat-a, Doamne, plecat
 Mândrul Limir-împărat.
 Tot mergea cât îmi mergea
 Și în codru apuca.
 Iar în codru cum intra,
 El începe a cânta,
 Munții că se legănau,
 Copacii se scuturau,
 Multe frunze le picau.

Ielele mi-l auziră
 Și la el se repeziră,

Graiul să i-l amuțească,
 Auzul să-i asurzească,
 Dar văzând că-i împărat
 Mândru cum n'au mai aflat,
 Țși șoptiră: „Soră, soră,
 Să-l luăm eu noi la horă!“
 Și-l luară și jucară,
 Mințile îi fermecară.

Și de-atunci în asfințit
 Sub cel măr mare 'nflorit,
 Cu crengile la pământ
 Și cu florile de-argint,
 Doarme Limir-împărat
 Greu de iele fermecat.
 Când răsare mândra lună,
 Ielele mi se adună
 Ca să joace împreună,
 Și, jucând în juru-i, cântă
 Și de vrajă îi descântă:
 „Scoal' din somnul fermecat,
 Scoală Limir-împărat!
 Că se 'nșiră stelele
 Și s'adună ielele,
 Ca să-și joace horile
 Pân' vor miji zorile“.

Ehei, dar știți că gâtul s'a uscat,
Tot povestind de Limir-împărat.

(Un flăcău îi toarnă vin. Moșul bea.)

Ileana : Și-i osândit pe veci, Moș-Gheorghe,
[spune,

Să nu mai scape din puterea lor?
Și nimeni n'a 'ncereat prin rugăciune
Să ceară dela ceruri ajutor?

Moș-Gheorghe : Ba, dragă, a 'ncereat, de
[bună seamă.

Ileana : Și cine, spune?

Moș-Gheorghe : Cine? Biata-i mamă :

BCU Cluj / Ce (Melodramă.) Library Cluj

Ea foarte s'a întristat
Și mereu s'a văietat.
Cu lacrimi până 'n pământ,
Cu glas pân' la cerul sfânt.

Nimenea n'o auzia
Nimeni milă nu avea,
Numai Maica Preacurată ;
Ea s'a pogorît îndată
Și cu glasul ei cel sfânt,
I-a grăit acest cuvânt :

„De va veni o fată
Cu inima curată,
De nici o vină pătată

• Și eu credință nestrămutată,

Să se jertfească, —

Ea să răsbească

Pe Limir să-l mântuiască.“

(Deta, Stana și Radu, cari au ieșit către sfârșitul baladei din casă, se apropie și ascultă.)

Ileana: Nu s'a găsit să-l mântue nici una?

Moș-Gheorghe: Ba s'au găsit, destule, draga
[mea.

Nebune se găsesc întotdeauna,

Să fie 'mpărătese multe-ar vrea.

Din câte însă s'au încumetat,

Nici una nu s'a mai întors acasă;

N'aveau, pe semne, cugetul curat,

Râvniau numai măririi de 'mpărăteasă.

Ileana: Sărmanul Limir! Ce-o fi pătimind!

Și încotro-i pădurea fermecată?

Moș-Gheorghe: Departe, 'n asfințit. Și eu,
[odată,

Umblat-am pe acolo rătăcind

Și cât p'aci era să mă apuce

Un dor nebun să-mi ies și eu din minte,

Țar, slavă Domnului, am fost cuminte

Și am trecut, făcându-mi sfânta cruce.

È mult de-atunci: cu floare pe obraz

Eram și eu odat' și tare 'n chică

Și de nimic pe lume n'aveam frică...

De după tufă eu cel mai viteaz.

(Râsete.)

2*

3 *Flăcău*: Aşa, Moş-Gheorghe, cred şi eu
[acuma.

Moş-Gheorghe: Ba zău, acum las la o parte
[gluma:

Ce, credeţi voi că e aşa uşor
Să mergi pe unde n'a căleat picior
De om, să poat' ajunge iar acasă?
De-acolo nimeni n'are să mai iasă! —
Pădurea însă n'o găseşti în veci,
De nu ştii bine cum şi când să pleci.

Ileana: Moş-Gheorghe, spune, când să pleci
[şi cum?

Moş-Gheorghe (Tăcut): Să pleci în zi de Joi,
[în fapt de seară

Şi numai singur să porneşti la drum,
Când luna stă pe ceruri să răsară.

Ileana: Ca astăzi chiar.

Stan (care s'a apropiat de mai de mult):

Ce tot întrebi mereu?

Doar n'ai de gând să pleci şi tu cumva
Să scapi pe Limir-împărat?

Veta:

Haha!

Fudula, 'nfumurata! N'am spus eu
De mult că numai împărafi visează
Şi nu în somn, ci chiar şi când e trează.

Radu: Când e cu noi, nici nu ne ia în seamă.

Ce, suntem noi de rândul dumnea-ei ?

S'o vezi atunci ursuză, mută ce-i!

De vine cineva la ea și-o chiamă

La joc, la cântec, numai stă 'mbufnată,

De-ți piere-atunci și fie voia toată.

Stan (alăturându-se la grupul în care stau Veta, Stana și Radu):

Așa-i, și-i pe de-asupra și dâcoasă.

Când am rugat-o azi la secerat

Să-mi dea năframa, să mă șterg pe mână,

l-a fost necaz și-odată s'a strâmbat.

Iar când i-am zis: Da' ce, ești mânioasă ?

Mi-a aruncat-o cât coala n țărăna.

Ne-am așezat la prânz și-am îmbiat-o

Să bea în rând cu noi din ploșca mea;

Ci ea: e'o doare capu', dacă bea.

Când am văzut așa, am și 'nchinat-o.

Veta: Da' ce crezi ? Ea să bea în rând cu tine ?

Dar ea-i de neam; doar ea e faf' aleasă,

Și numai sărăcia o mai ține

Aici în sat; căci, dac' ar fi bogată,

Pe cât e seumpa mării de 'ngâmfată,

De mult ar sta numai cu erai la masă.

(Ileana a aruncat numai o privire disprețuitoare spre amândoi și spre Veta și s'a retras la o parte.)

Veta: Da, ce-i, cocoano, ți s'a pus în nas,
C'am zis și eu o vorb' adevărată?

De ce-ai venit atunci și n'ai rămas,
În haine de mătase îmbrăcată,

Colea în casa voastră 'mpărătească,

Șezând frumos cu mânilor în poală,

Crăiasă peste țara: Pungă-goală?

Doar se găsia vr'un prinț să te pețească!

(Ileana s'a uitat iarăș lung la Veta și s'a retras și
mai mult.)

Moș-Gheorghe: Ia lasă, lele Veto, fata 'n pace,
Că-i harnică și bună și cuminte.

Veta: Ce-mi pasă, dacă dumnitale-ți place.

Pân'și pe moși i-a scos, cum văd, din minte.

Da, știe ea cum inima se fură;

Că-i o șireată, să nu crezi, drăcoaică!

Moș-Gheorghe: Știi, lele Veto, zău, că ai
[o gură,

De nu mi te întrece nici smeoaică,

Când vine mânioasă cu o falcă

În cer și alta pe pământ, de ciudă

Că cineva hotarul ei i-l caleă.

Mă mir că nu ți-e greu să te audă...

Veta: Ce? Crezi că mi-e necaz doar pe Ileana,

Pe scumpa moșului, drăguța, buna,

Vezi Doamne, pentru că a adus cuauna

Acum din câmp și n'a adus-o Stana?

Moș-Gheorghe: De, dumneata zici. Mă
[gândiam și eu
C'ar fi păcat de-așa o mândruliță
La soare 'n câmp...

Veta: Ferit-a Dumnezeu
S'o las să plece 'n câmp pe-așa arșiță!
Că, slavă Domnului, doar are Stana
Moșie bună, vițișoare, casă;
Ea nu-i silită să-și adune hrana
Din ce-a rămas la alții dela masă.
Chiar eri la târg i-am cumpărat o salbă
Cu douăzeci de-argiți: și ea să-mi plece
Cu slugile la lucru, ca să-i sece
Căldura Coverii / fețișoara albă? albă?
Doar nu-i, ca altele, o sărăcoasă.

Moș Gheorghe: Nu, lele Veto, nu; e o icoană
De pus lângă oglindă pe părete,
Iar nu în rând cu celelalte fete,
Cât sunt de moș, de-așa doi obrăjori
M'aprint și eu; să juri că-s doi bujori!
Iar când mă uit la nasul ei acuma
Mai alb ca 'n oala cea cu lapte spuma!
(Râsete înfundate.)

Veta (necăjită): Da, vezi, ție ciudă că-i
[frumoasă Stana,
Că-i rumenă și albă fata mea,
Iar nu ca scumpa moșului — țigana!

Moș-Gheorghe : Țigana, știu că după gura rea
 Se cam cunoaște. Iacă, să vedem,
 Din câți aicea adunați suntem,
 A cui e oare gura cea mai slabă?
 Mai adineaori o făceai crăiasă
 Și-acum, poftim, ce-aud: așa de grabă
 Mi-o și trimeși cu cei lăieși la masă.

(Râsete.)

Veta (Tot mai furioasă): Și n'am eu drept?

[Eu nu mă las orbită

De lăudata dânzei hărnicie:

La ei în casă goală sărăcie,

Și ea, priviți, gătită și chitită!

Dar eu mă prind, cătrința de pe ea

l-a dat-o de pomană cineva;

Că, de, cu lucruri scumpe scoți din minți

Pe-o fată singură, săracă...

Ileana :

Minți!

Veta : Ce-ai zis, obraznico, nerușinato?

Ileana : Am zis că minți. Cătrința — ea și iia —

Cu mânilor-astea două am lucrat-o.

Și dac' am suferit ea sărăcia

Să mi-o batjocurești, nu pot răbda

Să te atingi acum de cinstea mea.

(Plânge. Câteva fete se strâng în jurul ei.)

Veta : Auzi, năpârca...

Moș-Gheorghe: Lasă fata 'n pace,
 Altminteri o pățești cu mine, drace!
 Iar gura rea să piară, arz'-o focul!
 Flăcăi, începeți-mi acuma jocul!

Mai mulți flăcăi. (Din diferite părți):

Hai, fetelor! — Veniți! — La joc! — La joc!
 (Chiuituri. Muzica începe. Părechile se înșiră la horă.)

Stan (vine la Ileana, care stă încă tot suspinând din când în când și ducându-și năframa la ochi.)

Hai, joacă tu cu mine!

Ileana:

Eu nu joc.

(Se smulge bruse de lângă el și intră în căsuța din dreapta).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA V.

Aceiași, afară de *Ileana*.

(Horă. Radu joacă lângă Stana. De cealaltă parte a ei se prinde Stan în joc. Flăcăii chiue și strigă.)

1 *Flăcău:*

Floriceică, floricea,
 Mândră, mândruleana mea,
 De frumoasă ești frumoasă
 Și-ai fi bună de mireasă,
 Dar te strică gurița,
 Că-ți umblă ea melița.

2 *Flăcău:*

Bine-i stă mândrei gătată
 Cu veșminte dela șatră,
 Dar mai bine i-ar șede
 De-ar fi țesute de ea.
 Săracele șetrele,
 Cum mărită fetele!

3 *Flăcău:*

Frunză verde de măr dulce,
 Am o mândră ca o cruce
 Și la lucru n'o pot duce.
 Dimineața-i rouă mare
 Și se udă pe picioare.
 Când apune sfântul soare,
 Stau țințarii să te-omoare.
 Peste zi se prea 'ncălzește
 Și biata, prea se 'negrește.

4 *Flăcău:*

Dai, mândruță, albă ești,
 Albă ești, frumoasă ești,
 Dar ești albă de albele,
 Roșie de rumenele!

(Veta, simțind ascuțișul strigăturilor, se înfurie tot mai tare. La cea din urmă strigătură își ia fata din joc și pleacă. Jocul se sparge. Unul câte unul și grupuri pleacă. Radu a intrat în casă. Mesele s'au adunat. Se 'nchide poarta. Lăutarii cântă tot timpul; apoi pleacă și ei după cel din urmă grup, și muzica se pierde încet în depărtare.)

SCENA VI.

Moș-Gheorghe, Ana, Ileana.

(Pe scenă a rămas numai Moș-Gheorghe, retras într'un colț. S'a înserat de-a binele; răsare luna. Din depărtare străbate un glas de fluiet, cântând o melodie jalnică. Din când în când se aude câte un chiot îndepărtat, câte un sunet de talangă, ea adus de vânt, din depărtare. Lumina lunii cade chiar asupra pragului căsuței din dreapta.)

Ileana apare în prag, gata de drum, cu toiag și traistă; după ea Ana. Amândouă stau în bătaia lunii.)

Ana: Ileano drag', ascultă, nu te duce!

Rămâi mai bine-ai cea lângă mine!

Pustiu e prin străini; ia seama bine:

Când dorul cel nebun o să te-apuce,

Tu n'o să ai pe nimeni să-ți aline

Cu-o vorbă blând' amarul tău și jalea,

Și-atunci vei vrea să-ți faci întoarsă calea

Și-o să te prăpădești prin lumi străine.

Ileana: Nu, mamă, de-aș mai sta, mi s'ar părea

Că cerul se prăvale peste mine;

Atâta mi-e de silă și rușine

Să mai trăiesc în lumea asta rea.

Cât n'am muncit din zori și până 'n seară

Să mai scăpăm de grelele nevoi,

Dar vezi că lumea-și bate joc de noi

Și mie-mi scoate vorbe de ocară.

Acum mă duc să nu le mai stric somnul, —
 Aicea, mamă, 'i jar sub mine locul, —
 Mă duc să-mi caut undeva norocul
 Și nu mă tem, că-mi pun nădejdea 'n
 [Domnul.

Ana: Ileano, te-ai gândit e'o biată fată
 Ce-i singură, departe, prin străini,
 E ca mlădița fragedă 'ntre spini:
 Deabia începe-un vânt ușor să bată
 Și ca pe-un fulg de pană mi-o clătește,
 Și de toți spinii, biata, se lovește.

Ileana. Eu, mamă dragă, nu mă tem de loc;
 Eu mă gândesc la tata cum zicea
 Că omul poate trece și prin foc
 Când crede cu tărie și când vrea
 Să facă ce e bine și frumos,
 Să fie 'n lumea asta de folos.

Ana: Da, da, Ileano, rar găsești azi oameni
 Ca tatăl-tău — să-l ierte Dumnezeu! —
 Tu, de copilă, am văzut că-i sameni.
 Când mi te văd așa de mândră, eu
 Mi-aduc aminte-atunci de răposatul:
 Cât l-au mai prigonit, că nu-i lăsa
 Pe cei mișei în pace, de știa
 C'ar răscula 'mpotriva lui tot satul.

Ileana: Ții minte, mamă, ziua când s'a stins?
 Gândindu-mă, și-acum mă 'neacă plânsul...
 Cum m'a chemat atuncea lângă dânsul
 Și 'nduișat de mână cum m'a prins
 Și ridicându-se cu greu pe pat,
 Mi-a zis: „Ileano, nu te însoți
 Cu cei ce nu-s cu sufletul curat...”
 Și-apoi căzu pe perne și muri.

Ana: Așa era și adesea a sărit,
 Când a văzut cum răul se încuibă,
 Și câte i-au făcut, cum l-au hulit
 Aceia cari acuma se îmbuibă
 Din truda unor nevoiași sărmani,
 Cari store lețcaia și din sărăcia Cluj
 Amară ce-ofilește pe orfani,
 Ca să se laude ei cu bogăția
 Și, fără de mustrare să se 'mbrace,
 În haine scumpe, aur și mătasă...
 Eu n'am să-i blestem; eu îi las în pace,
 Să nu păcătuesc; dar lasă, lasă,
 C'atâta plâns de văduve 'ntristate
 La care le-au furat și pacea, somnul,
 Pân' la Acel ce știe tot străbate
 Și-și vor lua răsplata dela Domnul.

Ileana: Nu-ți face gânduri, mamă! Vezi, eu

[plec

Să-ți fac și ție rost de-un traiu mai bun.

Un an sau doi ce repede mai trec,
 Și cine știe, poate să-mi adun
 Și eu ceva s'avem pe mai târziu;
 Eu, slavă Domnului, sunt sănătoasă
 Și pot lucra din greu, știu țese, coase,
 Știu chindisi și câte alte știu,
 Doar ai ținut să mă înveți de toate.
 Ce bine ai făcut! Când eram rea
 Și nu voiam, îmi răspundeai: „Se poate
 Să-ți prindă ș'asta bine la ceva“.
 Și astfel mă făceai din nou s'ascult.
 O, de-aș trăi de-acum oricât de mult,
 Tot n'aș putea să-ți răsplătesc iubirea.
 Dar voiu lucra, gândindu-mă mereu
 La dumneata, și-atuncea nicăirea
 Nu o să-mi pară lucrul, traiul greu.

Ana: Ileano, tot mai stăruești să pleci?
 Stai până mâne, nu te duce-acum!
 E noapte, poți să rătăcești pe drum,
 Te vor cuprinde negurile reci
 Ce-ți dau prin oase junghiuri, friguri, boale...
Ileana: Și dac' aș ști acum că 'n calea mea
 Tot iadul ar porni să se răscoale,
 Aici în sat o clipă n'aș mai sta.
 Nu, mamă dragă, până dimineață
 Tu m'ai găsi în pat fără de vieață.

Nu-ți face grije! Uite,-i lună plină,
 De-ai crede că e ziuă; toată creanga
 Se vede 'n pomi; o noapte-așa senină
 Nici n'am mai pomenit... *Auzi, talanga,*
 Cum sună de duos din depărtare,
 Și fluierul mă 'ngână și mă chiamă...
 Dă-mi cea din urmă binecuvântare
 Și lasă-mă să plec în lume, mamă!

Ana: Ileano dragă, 'n nopțile cu lună
 E calea plină de ispite rele,
 Și-i vai de tine, dacă dai de iele,
 Nebunele, ce-acuma se adună
 Să facă multe vrăji și făr'delegi,
 Să-și joace hora lor și să smintească
 Pe ceice rătăcesc pe drum, pribegi.

Ileana: Mă voi ruga atunci să mă păzească,
 Ca 'ntotdeauna, Maica Preacurată...
 Preasfânto, fie sufletu-mi închin,
 Mă apăra de-a iadului urgie,
 O, ia-mă 'n sfântă paza ta...

Moș-Gheorghe (ridicându-se din colțul lui):
 [Amin!]

(Femeile tresar și se uită 'mprejur.)

Ana: Ce văd? Moș-Gheorghe!

Ileana: Ah, ce bucurie,
 Să te mai văd 'nainte de-a pleca.

Aş fi pornit cu inima 'ntristată
 Că n'am să mai vorbească cu dumneata, —
 Şi doar mi-ai fost aievea ca un tată.

Moş-Gheorghe: la las', lleano, nu te
 ['nduioşa!

Mai are moşu' zile să te vadă,
 Când te-i întoarce din străini acasă,
 Şi par'că văd cununa de mireasă
 În părul tău ce bine o să-ţi şadă.

Ileana: Dai, moşule, la ce te şi gândeşti!
 Aşa glumiai cu mine 'ntotdeauna.
 Ce crezi, că mie-mi stă în gând cununa?
 Dar mă înviorezi, de bun ce-mi eşti,
 Cu vorba dumnitale şi cu gluma.
 Moş-Gheorghe, o rugăminte-aş mai avea;
 Ascultă-mă: dacă mă due acuma,
 Grijeşte dumneata de maica mea,
 Că vezi, sărmana-i slabă şi bătrână.
 Şi o să-mi fie mai uşor şi mie,
 Ştiind că biata nu o să rămână
 Acas' aşa de tot, de tot pustie.

Ana: Moş-Gheorghe, stăruie şi dumneata
 Să nu mă lase-aicea singurică!
 Ce nu i-am spus, cât m'am rugat de ea
 Şi uite, tot n'am folosit nimică.

Moș-Gheorghe: Nu, las-o să se ducă, lele Ană.

Pe semne-așa i-a fost llenei scris, —

(tainie cătră Ana.)

Nu știi ce ți s'a arătat în vis? —

Eu nu am nici o grije de lleană.

Ea nu-i ca toată lumea; știu eu bine,

Ursitul ei nu poate fi 'ntre noi;

O fi și el pribeag pe căi străine, —

Dă, Doamne, să se afle amândoi! —

Dar eu mă tem de alta; că mândria

Ușor orbește mintea omenească, —

Mă tem că, ajungând la țintă, și ea,

Cât e de bună, o să se trufească

Și o să-și c uite vieța de-altădată. *Juj*

Ileana: De-o să mă lapd eu măcar pe-o clipă

De voi și de vieța mea ca fată, —

Atunci să cadă 'ndată în risipă

Ce-am plămădit cu truda mea întreagă!

Moș-Gheorghe: la seama: 'n cer s'aude tot

[cuvântul!

Și-acuma du-te fără teamă, dragă:

Plin de ispite e întreg pământul,

Dar este unul ce pe toți ne vede;

Nebiruit e cine 'ntrânsul crede.

Tu crede numai, fii cu mintea trează, —

Și Maica Domnului te aibă 'n pază!

(Cortina.)

TABLOUL II.

Poiană înconjurată de stânci și de pădure deasă. În fond, la stânga, intrarea în coliba ielelor. Înaintea ei un cazan, deasupra unei vetre. La mijloc, în fond, un măr cu flori de argint. În planul întâi, la stânga, un tufiș care acopere puțin coliba ielelor; la dreapta o laviță de piatră.

SCENA I.

Ileana (Vine din pădure cu sorțul plin de flori, se așează pe laviță și alege câteva într'un mănunchiu):

Aici garoafe, brebenei, cicori,

Rochița rândunelei, siminoc!..

(Ridică mănunchiul și îl privește.)

Ce dragi îmi sunteți voi, sărmâne flori!

Ce jale-mi este să vă pun la foc

Și zilnic să vă fierb așa 'n cazan,

Ca să slujiți la urajă blestemată.

De s'ar sfârși și chinul meu odată!

Căci, iată, azi se împlinește-un an

De când tot robotesc aicea eu,

De când în nec și fierb și fierb mereu

Atâtea suflete nevinovate,

Așa de gingașe, ce-ar fi chemate

Să 'nveselească inima 'n plăcere,

S'o mângăe, când plânge de durere...

(Sărută mănunchiul, apoi se duce și-l pune în cazan.)

Sulcină, măgheran și sânziană, —
 Nu mai vestești tu fetelor noroc!
 Tu, dulce și cucernic busuioc,
 Nu vei împodobi nici o icoană!

(Le aruncă în cazan; apoi vine iarăș în față.)

De voi mă doare inima mai tare,
 Căci locul vostru, blânde viorele,
 Ar fi un gingaș sân de față mare.
 Nu m'aș putea găti și eu cu ele?

(Își pune un mănunchiu de viorele la piept.)

Ah, ce frumos, mai rămâneți aici,
 Că nu mă 'ndur de-acum să vă-arunc;
 Visați, voi scumpe surioare mici,
 Cum ar visa la sân de maie' un prune. —
 Ian uite cum îmi râde românița!

Dar ce gândești, că te-am cules să-ți smulg,
 Ca să te 'ntreb de-o taină, fulg de fulg,
 Cum face 'n chinul dragostei fetița?

Te 'nșeli! Eu, ce-aș avea de întreat
 Aicea în pădurea cea pustie?

De mă iubește Limir-împărat?

Dar el, sârmanul, cum să mă și știe?

Și totuș pareă l-am zărit în vis

Cu fața palidă și 'ndurerată;

El ochii triști spre mine și-a deschis

Și a pierit în noaptea 'ntunecată;

Nu mai vedeam nimic în neagra zare,
 Un cântec doar suna ca 'n depărtare...
 Acum mi-ați mai rămas voi, trandafiri:
 Cel alb, podoaba gingașei mirese,
 Cel roșu, focul unei mari iubiri;
 Doar pentru mine mâna-mi vă culese.
 (Își prinde, râzând, unul în păr, și celalalt la piept.)
 Ce nebunii îmi trec mereu prin cap,
 În loc să mă grăbesc, că e târziu,
 Și dacă vine baba-hârcă, știu
 Că făr' de-o ceartă bună, n'o să scap.
 (Aruncă repede cele din urmă flori în cazan și le
 amestecă, cântând.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA II.

Ileana. Sfânta Vineri · (în chip de femeie bătrână,
 vine, din dreapta, cu o sarcină în spinare și sprijinindu-se pe un toiag. La câțiva pași, sarcina îi
 alunecă și ea se trudește înzadar s'o ridice. Oștează.)

Sf. Vineri: Dai, nu mai pot! Sărmane bătrâ-
 [nețe,

La ce mai sunteți bune 'nastă vieață?
 Să vă 'nodăm ca și o slabă ață
 Și să vă sprijinim pe cele bețe.

Ileana (S'a întors, auzind, și vine acum plină de
 bucurie):

O, doamne, mulțumescu-ți c'ai lăsat
 Să mai aud o vorbă omenească
 Aici în codrul ăsta blestemat
 Și să mai văd ființă pământescă. —
 Bine-ai venit, cu Dumnezeu, măicuță,
 Că numai El te-a îndreptat pe-aici!

(O sprijinește și-i ridică sareina.)

Sf. Vineri: Bine-am găsit și-ți mulțumesc,
 [drăguță;

Da, Domnul m'a 'ndreptat, da, bine zici.

Ileana (Conducând-o la lavița de piatră):

Șezi, mamă, și te odihnește-o leacă.

Ai obosit de sareina cea grea;

Dar nu-i nimic, îndată o să-ți treacă,

Nițică apă proaspătă de-i bea

Și-i îmbuca ceva; așa povară

S'o porți în spate, nu e lucru mic

Și cine poate, crede-mă, 'i voinic.

(Aduce apă și de mâncare.)

Să vezi cum o să-ți vii în fire tară.

Sf. Vineri: Ce bună ești, drăguța mami fată!

Să-ți răsplătească Domnul pentru toate!

Dar spune-mi, în pădurea fermecată

Să te găsească în vieață cum se poate?

De unde vii și cum ai rătăcit?

Ileana: Măicuță, vai, povestea mea e lungă!

De-aș sta să-ți spun tot cât am pățimit,
Mă tem că zile 'ntregi n'o să-mi ajungă!
M'am apucat de-un lucru greu de tot;
Am vrut să scap pe Limir-împărat;
Dar poate gândul meu e cu păcat,
Și mă căesc și văd că nu mai pot,
Prea sus am cutezat să mă avânt,
Și voiu cădea zdrobită la pământ...
Ci Domnul cu mânia lui mă certe,
Dac' am râvnit cumva măriri deșerte!

Sf. Vineri: Te-ai apucat, ce-i drept, de-un
lucru mare.

Și-i mult de când slujești aici?

Ileana: Chiar mâne
Se îplinește-un an.

Sf. Vineri: Mi-e de mirare
Cine-ți aduce-aici în codru pâne
Și-așa de dulci și minunate poame.

Ileana: O, am prietene prea credincioase,
Cari se 'ngrijesc ca să nu mor de foame.
Sunt sprintene, drăguțe și voioase
Și pe deasupra-mi cântă ziua 'ntreagă
Și fac, când inima-mi stă se 'ndoaie,
Să-mi fie vieața chiar și-aicea dragă.
Da, am noroc cu ceata lor vioaie,

Căci altfel nu știu ce mă mai făceam...

Râzi, c'ai ghicit într'aripatul neam

Al bunelor tovarășe-ale mele.

Sf. Vineri: Cum te-ai împrietenit așa cu ele?

Ileana: Pe când veniam pe drum, văzui cum

[pică

Din înălțimea cea albastr' a zării

Chiar înaintea mea o păsărică

Și zace 'ntinsă 'n marginea cărării,

Eu am luat-o 'n mână cu 'ngrijire

Și am vârit-o 'n sân, să se 'ncălzească,

Și inima parcă 'ncepea să-mi crească

Când am simțit că-și vine iar în fire;

Și mai târziu i-am dat și de mâncare.

Iar ea 'nainte de-a se avânta

În sbor înalt spre necuprinsa zare,

Grăi cu dulce ciripit așa:

„Îți mulțumesc că m'ai scăpat, Ileană,

Și-ți voi sluji cu drag și cu credință;

Când vei avea de mine trebuință,

Tu scutură numai această pană.“

Și-o văd cum în văzduhuri se ridică,

Iar eu rămân cu pana singurică.

O și uitasem; ei 'ntr'o zi, odată,

Era să cad de foame, căci merinde

Nu mai aveam de loc și numai iată

Un stol de paseri prin văzduh se 'ntinde

Și drept la mine toate se pogoară,
 Purtând în cioculețe poame, pâne,
 Și mi le lasă ciripind și sboară.
 „Am rățăcit prin țara vr'unei zâne?“
 Mă întrebam cuprinsă de mirare.
 Deodată văd o pană pe cărare;
 M'aplec; eră chiar pana ce-mi dăduse
 Atuncea păsărica; îmi căzuse,
 Acum înțelegeam povestea 'ntreagă.

Sf. Vineri: Ce bună ești tu, lenuță dragă!
 Dar spune-mi: cine te-a putut aduce
 Aicea teafără și să te fie
 Ferită de a ielelor urgie?

Ileana: Eu port de-acasă 'n sân o mică cruce
 Și nici în somn nu mă despart de ea;
 Credința 'ntr'însa e tăria mea,
 Și simt că ea mă apără de toate.

Sf. Vineri: Acuma înțeleg de ce nu poate
 Să te vrăjească mama ielelor,
 Să te prefacă și pe tine 'n stâncă.
 Dăzut-ai vrăjile și jocul lor?

Ileana: Nu. Nu știu cum, o amețel' adâncă
 Mă ține ca legată 'ntotdeauna
 De cum începe să răsară luna.
 Și poate-i numai vis, dar mi se pare

Că văd atunci pe Limir-împărat
 Și-aud o dulce, tainică cântare.
 Când mă trezesc a doua zi în zori,
 Mă 'ntreb de-i adevăr sau am visat.
 Și mă gândesc așa de multe ori
 Că m'a 'nșelat închipuirea mea.

Sf. Vineri: Dar slujba care-o 'ndeplinești e
 [grea?

Ileana: Am să culeg în toată ziua flori
 Din șaptezecișisapte de hotare,
 Din fiecare câte-un soi de floare
 Și fiecare soi de șapte ori.

Sf. Vineri: Mă mir cum le găsești tu zi de zi!

Ileana: O, singură nu le-aș putea găsi,
 Dar îmi ajută bunele albine,
 Fiindcă le-am făcut și eu odată
 La câteva din neamul lor un bine.

Sf. Vineri: Ce le-ai făcut?

Ileana: Ei, ce? Nimica toată:
 Un roiu pribeag am întâlnit pe drum
 Și i-am făcut un stup. S'auzi acum
 Ce zumzet; pare'ar spune toate: „Cată
 Și-aici, și-aici!” și florile-mi arată.
 Așa mă pomenesc că le adun
 Mai repede decât ai sta să crezi.

Apoi le 'nnee aicea și le pun
 Să fiarbă pentru vrajă, precum vezi. ---
 Pe urmă curăț și grijesc prin casă. ---
 De toate astea însă nici că-mi pasă.
 Dar ce mă întristează și mă doare,
 E că 'n amurg, când soarele apune,
 Pădurea toată 'ncepe să răsunе
 De gemete și glasuri plângătoare:
 E ceasul când prind graiu acei sărmani
 Vrăjiți în stânci și'n trunchiuri de stejar,
 În care gem închiși de-atâția ani.
 O să-i auzi cum se bocesc de-amar,
 Căci iată se 'nserează: vine ceasul
 Cel tainic, care le desleagă glasul.

Sf. Vineri (Ridicându-se.): Eu trebuie să plec.

[— Cerescul har

Să fie, dragă, pururea cu tine!
 Fiindcă mi-ai făcut atâta bine,
 Primește dela mine-acest mic dar:
 O perie, un piepten și-o năframă; —
 Nu e, cum poți vedea, vr'un dar de seamă.
 Și, dragă, pentrucă m'ai ajutat
 Cu-atâta dragoste și bunătate,
 Aș vrea să-ți răsplătesc și cu un sfat:
 Te du 'n colibă, caută și scoate
 O mică, biată, veștejită iarbă

Ce 'n căpătâiul tău o vei afla,
 Și vino iarăș înapoi cu ea
 Și pune-o în cazan aici să fiarbă.
 Dar spune-mi, ai credință și tărie
 Să 'nfrunți apoi a iadului urgie?

Ileana: Eu nu mă tem de nici o vrajă, mamă;
 Numai de Dumnezeu din cer mi-e teamă.

Sf. Vineri: Atuncea fă, Ileano, ce ți-am spus,
 Și Domnul te păzească! Acuma du-te!

(Ileana intră 'n colibă.)

Tu, Maică Sfântă, care-o vezi de sus,
 Trimite-i vreun înger să-i ajute!

(Se ridică deodată voinică în picioare și pleacă.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA III.

(Se întunecă. De printre copaci se aud vaietele
 celor vrăjiți.)

Un glas: Dai, nu mai pot!

Alt glas: Mi-e foame!

Al 3-lea glas: Ah, mi-e sete!

Al 4-lea glas: Mă doare pieptul!

Al 5-lea glas: Inima-mi se strânge!

Al 6-lea glas: Eu plâng mereu!

Al 7-lea glas: Eu nu mai pot nici plânge!

Întâiul glas: În mușchi s'au prefăcut a mele
 [plete,

iar mijlocul mi-e strâns în aspră coaje.

Din brațe, ramuri blestemata vrajă
 Făcut-a să-mi răsără; din picioare
 Crescut-am rădăcini întortochiate.
 Și scoarța-mi strânge pieptul, de mă doare.
 Mă dor și frunzele, când mi le bate
 Și mi le smulge nemilosul vânt, —
 Și-i frig și umed colo sub pământ!

Al 2-lea glas: Te plâng; dar totuș mai de
 [plâns sunt eu:

Pe mine, vezi, m'a prefăcut în stâncă.
 Tu poți să-ți elatini ramurile încă,
 Dar eu sunt blestemat să zac mereu
 Așa încremenit în vezi de vezi,
 Să gem adânc subț greaua mea povară;
 Mă dogorește arșița de vară,
 Și mă îngheață gerul iernii reci!

Corul copacilor:

Când vedeți subț noi în zori
 Boabe de mărgăritare
 În potirele de flori
 Strălucind la soare,
 Voi să știți c'am plâns amar
 Toată noaptea de durere,
 Și la noapte plângem iar
 Făr' de mângâiere.

Corul stâncilor:

Lacrimile voastre curg,
 Potolindu-ne dogoarea,
 Când e soarele 'n amurg
     Și se 'nchide floarea.
 Vai, să suferim în veci?
 Gemem iar spre dimineață;
 De-am fi numai pietre seci
     Fără de vieață!

SCENA IV.

Ileana (Vine repede din colibă. Din depărtare se aude un vuiet de vânt, care se apropie):

Tăceți, e'aud pe mama ielelor

Cum se coboară 'nvăluită 'n nor!

(Se 'ndreaptă spre lavița de piatră.)

Aicea-i iarba! Ce am mai căutat?

(Mirată.)

Dar unde e măicuța cea bătrână?

(Se uită 'n toate părțile.)

S'a dus! — Nici bun-rămas nu mi-am luat.

(Pe gânduri.)

Mai știi? Se poate să fi fost vreo zână...

Ori mama ielelor să mi-o trimită,

Ca să mă ispitească?... Nu se poate!

Măicuța mea cea bună, blândă 'n toate,

Să vie să mă ducă în ispită?...

De ce-o fi zis să caut mica iarbă?...
 Ce-o fi cu ea?... Ce 'mbătător miroasă!
 De pare că mă face somnoroasă...
 A zis s'o pun cu florile să fiarbă...
 Acum pricep: aceasta-i buruiana
 Cu care m' adormia întotdeauna
 De grabă, mama ielelor, vicleana,
 Să nu văd vraja lor, când iese luna
 Și se adună ielele la joc.
 Acum sunt eu pe vraja lor stăpână!
 (Se duce și aruncă iarba în cazan.)
 Așa! — Să-mi fierbeți toate la un loc!
 Îți mulțumesc, măicuța mea bătrână!
 (Între în colibă.)

SCENA V.

Mama pădurii; mai târziu Ileana.

(Se 'ntunecă tot mai tare. Vuieț mare.)

Mama pădurii (Vine 'ntr'o volbură de vânt).:

Mă 'nșeal' auzul de bătrână ce-s?

Mi se părea c' aud o tânguire

Ce trebuie de aici să fi purces.

Și-acum nimica! — Stau să-mi ies din fire.

Doar n'or fi îndrăznind cumva copacii

Și bolovanii mei să mai cuvinte?

Le-aș da eu glas, ca să mă ție minte!

Le-aș da eu graiu, de i-ar lua toți dracii!

Ileano, ja, Ileano! Unde-mi ești?

Ileana (Vine din colibă.): Aicea, iată-mă! Ce-mi
[poruncești?

Mama pădurii: Nu știi cum se vorbește cu
[stăpâna?

Ți-arăt eu, ticăloaso, cine sânt!

Aicea, în genunchi, sărută mâna,
Că mi te bag, de vie, în pământ!

Ileana: Eu m'am toemit așa ca să-ți slujesc
Și iată că muncese și rabd și-ascult;
Dar nu 'nțeleg ce vrei să-mi ceri mai mult.
Nu-ți e de-ajuns atât cât robotese?
Eu slujba mi-am făcut-o cu credință;
Să fac mai mult îmi e eu neputință.

Mama pădurii: Așa vorbești tu cu stăpâna ta?
Și nu te temi că am să te răpui
Ca pe o muscă cu puterea mea?..!

(Se repede la ea.)

Ileana (Face un pas înapoi, scoate o cruce din sân
și o sărută.):

Stăpână-mi este Maica Domnului!
Și când mă știu subț paza ei de mamă,
De nimenea pe lume nu am teamă,
Numai de Dumnezeu din cer mă tem.

Mama pădurii (Înfiorată; eu glas blând.):

Ileano dragă, știi de ce te chem? —
Doar am glumit să văd de ești fricoasă
Și-mi pare bine că te văd așa! —

Vream să te 'ntreb n'ai auzit ceva,
 Vr'un glas, vre-o cântare tânguioasă
 Aici printre copaci, mai înainte ?

Ileana: Da, vântul serii clătina cu freamăt
 Înalte vârful de copaci umbroși,
 Încât părea că se aud cuvinte
 De oameni chinuiți, din minte scoși,
 Și uneori credeai c'auzi și geamăt.
 Dar cum a încetat de-a bate vântul,
 Tăcut-au și copacii ca pământul.

Mama pădurii: E bine. — Du-te-acum și
 [te-odihnește !

(Ileana intră în colibă.)

Am să te 'nvăț, năpârca ticăloasă !

Am să te strâng și eu îndată 'n clește,

Încât să-ți pârăie-ale tale oase !

Ți-arăt să vii aici să mă 'nfurii !

Și-atunci, măcar de te-ar păzi toți sfinții.

Am să te sfâșiu în bucăți cu dinții,

Să vezi tu cine e mama pădurii !

SCENA VI.

Mama pădurii, Cele nouă ieie, mai târziu Ileana.

Mama pădurii: Dar unde-s fetele, de nus'arată ?

Căci iată 'ncepe să răsără luna

Și trebuie să vie-acum îndată

Să-și joace hora lor, ca 'ntotdeauna.

(Vrăjește. — Seena e numai slab luminată de razele
 lunii, care se zărește răsărind după copaci.)

Voi ielelor, măiestrelor,
 Dușmane oamenilor,
 Stăpânele vântului,
 Doamnele pământului,
 Ce prin văzduh sburați,
 Pe iarbă lunecați
 Și pe valuri călecați,
 Vă duceți în locuri depărtate,
 În baltă, trestie, pustietate,
 Unde popa nu toacă,
 Unde fata nu joacă,
 Vă duceți la vântul turbat,
 Unde ciocârlia se dă peste cap,
 Vă duceți în gura vântului
 Să vă loviți de toarta pământului, —
 Adunați-vă, voi, frumoaselor,
 Multelor, măruntelor,
 Din copitele cailor,
 Din ogașele roatelor!

(Duiet mare de vânt. Ielele vin din toate părțile și se înșiră în jurul mărului, lângă care stă Mama pădurii.)

Una dintre iele: Venit-am...

A doua: lute ca gândul...

A treia: Tare ca vântul...

A patra: Neatingând pământul...

A cincia: La mărul tufos...

A șasea: La măr rămuros...

Toate: Să facem joc frumos...

Mama pădurii: Voi, harnicelor de voi,
Voi, vitezelor de voi!

Pe unde mi-ați mai umblat?

Spuneți-mi, ce-ați mai stricat!

Întâia: Eu vreau să spun!

A doua: Ba eu!

A treia: Ba eu!

A patra: Ba eu!

A doua: Ea-i cea mai mică.

A treia: N'are ce să spună.

Mama pădurii: Lăsați-mi-o pe mitifica mea;
Poate-a făcut și ea ispravă bună

Întâia:

O fată isteasă,
Desdimineață,
Pela cântători,
Pela zori,
S'a sinecat,
S'a mânecat
Și și-a luat
Văcuța ei,
Pripasurile ei;
Și-a mânat-o
Și-a depărtat-o

In dealul Galileului,
 Unde iarba nu-i căleată,
 Roua nu-i scuturată,
 Apa nu-i tulburată,
 Mana nu-i luată,
 Ca s'o pască,
 S'o hrănească...

A doua (Înterupe neliniștită):

Poveste lungă,
 Să ne-ajungă!

A treia: De-ar fi la faptă tot așa dibace!

A patra: De mult ne întrecea pe celelalte.

Mama pădurii: Tăceți și ascultați-mi-o! Încalte
 S'aflați ce poate mititica face.

Întâia:

Când o mâna
 Și-o depărta,
 Am ieșit,
 M'am ivit
 În mână cu donița
 Și cu strecurătoarea,
 Cu diochi
 În ochi,
 Cu ochii 'nholbați,
 De tot încrunțați.

Cu ochii am diochiat-o
 Cu farmece-am fermecat-o.
 Părul veștejitu-i-am,
 Coarnele retezatu-i-am,
 Mana luat-u-i-am...

A doua: Haha! la spune-ne, nu ți-a fost milă?
 (lelele râd.)

Mama pădurii: Tot trebuie să mai înveți,
 [copilă,
 Să nu-mi mai pleci tu singură la drum!
 Voi, ce-ați făcut? Îmi povestiți acum!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A doua:
 O femeie s'a sinecat,
 S'a mânecat
 Dela casa ei,
 Dela masa ei,
 Rumenă, frumoasă,
 Tare și voioasă.
 Când a fost la miez de cale,
 De cale, de cărare,
 Înainte ieșitu-i-am,
 Calea ținutu-i-am,
 Sângele din față pocitu-i-am,
 Ceas de moarte datu-i-am,
 Bună de nimica lăsat-o-am.

Mama pădurii: Așa, voi vă pricepeți de
[minune]

Dar ce puteți voi celelalte spune?

A treia:

Un om din cas' a ieșit,
Pe drum mare-a pornit,
Până la mijloc de cale-a sosit.
Când la mijloc de cale,
De cărare,
L-am întâlnit noi, frumoasele,
Multele, măruntele.
Cum l-am întâmpinat,
Îndată l-am săgetat
Prin creierii capului,
Prin fața obrazului,
Prin auzul urechilor,
Prin lumina ochilor.
Puterea i-am luat,
În margine de cale l-am aruncat
Și 'n nume de moarte l-am lăsat.

Mama pădurii: Așa, așa! Voi știți ce-mi
[place mie]

Și-mi faceți totdeauna bucurie. —

Veniți să punem farmece în apă,

Că-i vreme hora voastră să înceapă.

(Se adună toate în jurul cazanului. Una ațâță focul.)

Mama pădurii (urăjește.):

Din toate țările,
 Din toate hotarele
 Să s'adune dragostile:
 Dela nouă holzi înverzite,
 Dela nouă secări înflorite,
 Dela 99 de miri cu mirese,
 Dela 99 de crai cu crăiese,
 Dela 99 de 'mpărați cu 'mpărătese,
 De cu seară până 'n cântători
 De două ori,
 Iar din cântători
 Până 'n zori
 De trei ori,
 În astă ulcea cu flori!

(Întâi Mama pădurii, apoi ielele, pe rând, se spală
 pe față cu apă din eazan.)

Întâia: Apă, apă rouroasă,
 Fă-mă mândră și frumoasă!

A doua: Câtă dragoste-i pe lume,
 Toată s'o pui pe mine-anume!

A treia: Câți feciori că m'or vedea,
 Eu lor dragă le-oiu cădea.

Mama pădurii: Acum chemați pe Limir-
 [împărat,

Că-i luna tocmai bine răsărită:
 E timpul de cântat și de jucat.
 Eu sunt cam somnoroasă, ostenită...
 Mă due să m' odihnesc,... mi-e capul
 [greu...

Se vede c'am îmbătrânit și eu...

(Între, legănându-se, în colibă. — lelele se înșiră în jurul mărilor, prinzându-se de mână; joacă și cântă; muzică în orchestră. — *Ileana* iese, pe furiș, din colibă și se ascunde după tușișul de alături.)

lelele:

Lună, lună,
 Vărgăună!
 Tu ești mândră și frumoasă,
 Tu ești a nopții crăiasă,
 Tu cal ai,
     Dar frâu n'ai
 Na-ți ție brâul meu,
     Și fă frâu
     Calului tău,
 Să mergi dup' ursitul meu.
     Nu-i da stare
     Și-alinare
 El să nu poată dormi,
 Să nu poată odihni,
 Pân' la mine n'a veni!

(Luna se 'ntunecă câțva timp și scena rămâne în întunecere, auzindu-se numai cântarea ielelor. Când scena se luminează din nou de razele lunei, se vede *Limir-împărat*, dormind subț măr. Muzica ajunge din ce în ce mai lină, mai somnoroasă; cântarea și jocul ielelor deasemenea. Hora se oprește; dar muzica se aude încă lin de tot.)

Întâia: Mi-e somn de nu mai pot...

A doua: Și mie, soră...

A treia: Nu știu de ce-s așa de obosită...

A patra: Deabia mai stau...

A cincia: Îmi pare că-s vrăjită...

A șasea: Mă tem c'o să rămân azi fără' de horă...

(Se desface grupuri, grupuri și dispar printre copaci.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA VII.

Ileana, Limir.

(Muzica răsună încă lin de tot. Ileana vine din ascunziș și se apropie de Limir, privindu-l uitată. Muzica încetează deodată, într'un acord mai mareț, rupt; Limir face o mișcare și se trezește. Ea tresare și vrea să plece.)

Limir: O, nu te duce! Spune-mi: cine ești,

Tu, ce rășai asemeni unei stele

În noaptea tristă a vieții mele;

Ești tu vreo mândră zână din povești?

Credința mea nu poate să mă 'nșele:

Te-ai pogorît din plaiuri îngerești

Aici la mine, să mă mântuești

Din lanțurile farmecelor rele!

Ileana: Eu sunt o fată slabă și sărmană.

Limir: Norocul meu întreg e 'n a ta mână.

Ești gingașa Ileană Cosânzeană?

Ileana: Ileana mă numesc, dar nu sunt zână;

Sunt numai o ființă pământeană.

Limir: Oricine-ai fi, tu-mi ești de-acum

[stăpână.

Ileana: Stăpână cum se poate eu să-ți fiu,

O fată 'nstrăinată și pribeagă?

Nici tu nu mă cunoști, nici eu te știu...

Limir: Nu-ți e de-ajuns atâta că mi-ești

[dragă,

Că m'ai scăpat de blestemata vrajă,

Împrăștiind întunecoasa ceață

Ce mă 'nvelia și m'ai trezit la vieață...

Rămâi a gândurilor mele strajă!

Ileana: Știi să vorbești plăcut, ai chipul

[blând...

Dar vii din alte lumi, străine mie...

Se poate-o vraj' a ielelor să fie

Ce-ți farmecă și-acum vrăjitul gând...

Limir: Cum s'ar putea să fie, amăgire

Ce simte sufletul adânc nespus?

Nu e iubirea dela Cel de sus?

O, spune-mi, tu nu simți acum iubire?

Ileana: Cum ai ajuns în vraja ielelor?

Limbr: Tu n'ai simțit în viață niciodată
 Ispitele puternicului dor?
 Precum în vis o lume minunată
 Cu gingașe icoane ne-amăgește,
 Vrajindu-ne cu mii de 'nchipuiri,
 Și-apoi, când ochiul iarăș se trezește,
 Le caută, — și nu sunt nicăiri: —
 Așa și dorul, dacă te-a cuprins,
 Te farmecă în fel și fel de fețe,
 Să pribegești prin largul necuprins
 Pe urma unui vis de frumusețe,
 Să rătăcești pierdut pe drumuri lungi,
 Pe căi necunoscute să apuci,
 Gonind amăgitoarele năluci, Cluj
 Pe care niciodată nu le-ajungi.
 Învăluit de-a farmecelor ceață,
 Îți pare viața asta numai vis,
 Și visul tău adevărata viață;
 Dormi când ești treaz, trăești cu ochiu 'nchis:
 Atunci să știi că ielele te-așteaptă
 Și te pândesc pe tainicele căi
 Pe care dorul tău nebun îndreaptă
 Mereu rătăcitorii pași ai tăi.
 De le 'ntâlnești în calea ta pribegă,
 Jucându-și hora, când răsare luna,
 Te-adorm vrăjindu-ți firea ta întreagă,
 Ca să te stăpânească 'ntotdeauna,

Și numai o neprihănită fată

Mai poate să te mântuie de ele,

Jertfindu-ți fie inima-i curată...

Ileana: Vei fi trecut prin multe chinuri grele!

Limir: Știi tu ispita vrăjilor ce 'nseamnă?

Să te ferească Cel de sus de ea!

Cum chinue și cum te tot îndeamnă

Să uiți de frați, să uiți de maica ta,

Și tot ce ți-a fost drag urit să-ți pară;

Căci visuri rele ielele-ți urzesc

Și 'n inimă îți toarnă foc și pară,

Să uiți de traiul dulce, omenesc.

Dar mai ales în nopțile cu lună,

Când se adună ielele la joc

Și 'ncep să 'ntindă hora lor nebună,

Ar vrea să-ți fure 'ntregul tău noroc...

Te amăgesc cu cântec și năluci,

Și-i vai de tine, de le dai prilej

Ca să te ia 'n cumplitul lor vârtej,

Căci nu mai știi nici încotro apuci,

Pân' ce și noaptea neagră se îndură,

Și binecuvântatul somn te fură...

Acuma știi ce sufăr, cine sânt,

Și ce nefericită-i soarta mea...

Da, sunt nevrednic de iubirea ta!

Voiu fi din nou pribeag pe-acest pământ.

Ileana: Da; vād că poți s' ajungi nefericit
 Și să te prăpădești pe căi pustii,
 De-o să te lași de iele stăpânit.

Limir: O, spune, vrei tovarășă să-mi fii,
 Să mă păzești de-a ielelor ispită?

Ileana: Dar dacă nu-s nici eu decât un vis
 Ce trece-acum prin mintea ta vrăjită?...

Limir: O nu, o nu! Tu ochii mi-ai deschis
 Nu mai visez, ci simt adânc nespus
 Că tu ursit' ai fost de Cel de sus
 Ca să mă mântui pentru totdeauna.
 Nu simți și tu că 'n clipa asta sfântă
 Nu pot domni momeala și minciuna,
 Ci tot ce-i bun acum prin noi cuvântă?
 De n'aș simți adânc, adânc în mine
 Credința asta mai presus de fire,
 Eu nu-ți mărturisiam a mea iubire,
 Ci mă duceam pe veci de lângă tine.
 Dar, vezi, atunci când toate ți le-am spus
 Am presupus ceva, deși nu știu
 Dacă a fost drept...

Ileana (Smulgând flori și adunându-le mănunchiu
 Dece ai presupus?...

Limir: Ileano, vrei să fii pe veci a mea?
 Vrei tu să 'mparți cu mine orice soartă?

Oricât de bună și oricât de rea,
 Și numai moartea să ne mai despartă?
 (Vuiet mare de vânt.)

Ileana (Speriată.): Vai, se trezește mama
 [ielelor!

Suntem pierduți, nu mai e timp de fugă!

Limir: Ne vom lupta și cu urgia lor!

Ileana: Puterea cea mai mare este 'n rugă.

Limir: Vor încerca din nou să mă vrăjească,
 Chemând puterea iadului întreagă.

Trei lucruri numai sunt în stare, dragă,

De farmecele ei să ne păzească:

O perie, un piepten și-o năframă.

Ah, dacă le-aș avea acum la mine,

De nici o vraj' a ei nu mi-ar fi teamă!...

Ileana (Dându-i sculele primite dela Sf. Vineri.):

Nu sunt acestea lucrurile? Ține!

Limir: Ah, ești un înger pogorît din raiu!

Ileana: Măicuță bună, cum să-ți mulțumesc?

SCENA VIII.

Cei de mai înainte. *Mama pădurii*.

(Vuietul crește mereu. Mama pădurii apare în
 ușa colibii. Când îi zărește, scoate un șipet strașnic
 de mânie.)

Mama pădurii: A! Ticăloaso și vicleano! Stai!

Am eu putere să vă prăpădesc!

(Aleargă în fundul scenei, la stânga. Ileana și Limir
 vin de tot în față la dreapta. Scena, care începuse
 să se lumineze de zor, se întuneacă din nou.)

Limir: Ileano, tu să-mi fii acuma strajă!

Tu fă precum îți spun: numai o fată

Cu sufletul și inima curată

E 'n stare-a 'nfrânge orișicare vrajă!

Mama pădurii (Se aude vrăjind.): Eu, focule, te
['nvelese,

Te 'nvelesc, te potolesc.

Dar tu mi te desvelește

Și mi te despotolește

Și te fă laur, balaur,

Cu aripi și solzi de aur,

Cu 99 capete,

Cu 99 de ochi,

Cu 99 de limbi,

Cu 99 de picioare,

Scoală-te și năvălește,

Pe cei doi mi-i prăpădește!

(Vuiet grozav. În fund se ivește o zare roșie de joc.)

Limir: Aruncă peria!

(În elipa când Ileana aruncă peria, scena se întuneacă de tot. O cortină cade, rămânând numai planul întâi cu Limir și Ileana.)

Pădure deasă

Se 'nalț' acum între pământ și cer.

Dintr'însa n'are baba să mai iasă...

Balaurii ei cu ea 'mpreună pier.

Și noi scăpat-am!

(Vuiet mare.)

Cum vujește vântul.

Mai are încă vrăji cumplita babă.

Vezi, codrul pareă l-a 'nghițit pământul;

Dar nici puterea noastră nu-i mai slabă.

Mama pădurii (Se aude iarăș vrăjind în fundul scenei):

Eu nu 'nfig acest cuțit

Nici în lut, nici în pământ,

Ci-l înfig în inima

Celui ce mi-i împărțit.

— Unde mergi tu, pajură,

Așa de 'mpăjurată,

Și-așa de 'nfocată,

Cu foc încinsă, BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cu foc cuprinsă?

Du-te tu la Limir-împărat

Cel mie dat,

Și cu foc îl îmbracă

Și cu foc îl înfoacă

Și cu foc îl încinge

Și cu foc îl strânge

Și cu foc îl cuprinde

Și cu foc îl aprinde...

(Zare roșie de foc în fund.)

Limir: Aruncă pieptenul!

(Sgomot prelung. Seena se 'ntuneacă din nou.)

O munte, munte,
 Ridică-te din valea cea adâncă
 Și 'nalță capul tău măreț de stâncă,
 Incununat cu plete mari, cărunte!
 Ah, baba cea grozavă m'a rănit
 La inimă cu eruntul ei cuțit!

(Duiet mare.)

Auzi, a spaimă cum vuieste vântul!
 Și muntele ni l-a 'nghițit pământul!
 Acum stai gata, tare, neclintită,
 Să 'nfrângi și vraja ei cea mai cumplită!
Mama pădurii (Se aude vrăjind): Eu scutur parul,
 Parul scutură gardul,
 Gardul scutură pământul,
 Pământul scutură lacul,
 Lacul scutură pe dracul,
 Pe dracul cel mare,
 Dintre toți dracii mai tare.
 Tu, Delzevule. ce ești,
 leși de unde locuiești!
 Și strigă-ți toți dracii tăi
 Mari și mititei!
 Mulți ca frunza,
 luți ca spuza,
 Și-i trimite
 Cum mai iute...

Limir (Cu vocea slabă.): Arunc' acum năframa!
 (Câteva clipe liniște; apoi începe să se audă vu et
 și țipete din depărtare, apropiindu-se mereu.)

Înzadar!

Ah, am greșit la vrăjile dintâi!

E prea târziu și eu cădea-voiu iar

În vraja ielelor, ci tu rămâi

Puternică 'n credința ta cea mare!

Ah, numai tu dac' ai afla scăpare!...

(Limir cade fără de putere. Hohote prelungi în fundul
 scenei.)

Mama pădurii (Se aude din fundul scenei.):

Acum el e al nostru! Am învins!

Dar mai avem încă un vânat de prins.

Ileana (În genunchi lângă Limir, scoate crucețuța
 din sân și se roagă):

O, Maică sfântă, care m'ai adus

Și m'ai păzit cu mâna ta de mamă,

Privește-ne și-acum de-acolo sus

Și-ajută tu acelor ce te chiamă!

Tu inima drept jertfă mi-o primește,

De vraja ielelor ne mântuiește!

(În timpul rugăciunii sgomotul a amuțit; apoi crește
 din nou din toate părțile și devine infernal. Ileana, în
 genunchi, ridică crucea. Un fulger urmat de un tunet
 prelung. Apoi se face liniște și întunecime desă-
 vârsită.)

SCENA IX.

Ileana, Limir. Fete și feciori de crai.

(Începe să se lumineze, încetul cu încetul, de ziua. Zorile. — În acelaș timp se aude o muzică lină și dulce. Cântecul zorilor. — În planul întâi: Ileana, în genunchi lângă Limir, care zace la pământ fără de simțire. — Din fund și din două părți vin fete și feciori de crai în haine scumpe, înconjurând pe Ileana.)

Un fecior de craiu: Tu ne-ai scăpat de-a
[ielelor urgie,

O, gingașă și minunată fată!

Orice voiești ne cere drept răsplată;

Ne ești crăias' acum: mărire ție!

Toți: Ne ești crăias' acum: mărire ție!

O fată de craiu: Ne-ai mântuit de vraja cea
[grozavă.

Cu ce-am putea acum să-ți răsplătim?

Coroană și hlamidă 'ți dăruim.

Ne închinăm cu laudă și slavă!

Toate: Ne închinăm cu laudă și slavă!

(Una își ia coroana de pe cap și o așază pe creștetul Ilenei; alta îi pune mantaua sa pe umeri.)

Ileana (Tot în genunchi): O, Limir, tu al vieții
[mele domn.

Nu simți cu ce durere te așteaptă

O fată iubitoare? — Te deșteaptă

Din praja 'ndelungatului tău somn!

Limir (Se trezește și se ridică încet. Ileana s'a retras între crăiesă.):

Ce greu dormit-am!... Soare, dulce soare,
Mă 'nvăluie iar în blânda ta lumină?...

Ah, toată inima îmi este plină

De dor adânc, ca un potir de floare

De rouă limpede, când dimineța

Alungă ceața nopții fioroase...

O, unde-i ea ce-mi mântui vieța

Și din robia ieșelilor mă scoase?

Plecat-a?... Spuneți, încotro s'a dus?

O fată de craiu: Crăiasa noastră stă 'naintea

BCU Cluj / Central University Library Cluj [ta:

Închină-te și tu ca bun supus!

Limir: Aicea printre voi n'o văd pe ea.

Nu e ea voi iubita mea Ileană.

Era o fată blândă și sărmană...

De-ar fi să caut însă 'n lumea 'ntreagă,

Am s'o găsească pe-aceea ce mi-e dragă!

(Pleacă grăbit.)

O fată de craiu (Cătră Ileana, care stă înmărmurită.):

De ce n'ai spus că tu ne-ai mântuit

Și-ai nimicuit a vrăjilor putere?

Altă fată: Ce ai, crăiasa noastră, ce durere

La inimă deodată te-a rănit?

Ileana (Și-a acoperit fața cu mâinile și suspină ; apoi aruncă coroana și hlamida.):

Lăsați-mă! Nu-mi trebuie coroană!

Cum am putut să uit de tine, mamă?

Eu văd măhnita, blânda ta icoană

Și-aud cum glasul tău iubit mă chiamă!

(Cortina.)

TABLOUL III.

Acelaș decor ca la tabloul I.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCENA I.

Ileana; mai târziu *Ana*, *Limir*.

(Înainte de ridicarea cortinei se aude un cântec de fluier. — Când se ridică cortina, *Ileana* doarme pe prispa căsuței lor. Fluierul se mai aude un timp, apoi încetează deodată și *Ileana* se trezește. Pe când vorbește ea, fluierul reîncepe și iarăși încetează din când în când.)

Ileana (În vis):

O, *Limir*, tu nu mă cunoști pe mine?

Nu-mi trebuie cunună de crăiasă!

O, *Limir*, *Limir*, uită-te mai bine,

Eu sunt *Ileana*, sunt a ta mireasă...

(Se trezește.)

Vai, unde sunt? Visez? Sau am
visat?

Nu-i asta prispa casei părintești?
Fântână, case... sunt la noi în sat?
O, vis viclean, din nou mă amăgești!
Dar nu se poate numai vis să fie,
Sunt toate-așa cum mi le-aduc aminte.
Atuncia care dintre v suri minte?
Ori poate ne 'mblânzita ta urgie,
Cumplită mam' a ielelor s'ajungă
Și pân' aici? Și-acum din loc în loc
Aceeș neagră vrajă mă alungă...
O biată fată fără de noroc!
Disat-am că alerg pe-un drum pustiu,
Mânată de un dor nebun de casă?
Durerea ce pe inimă-mi apasă
E numai vis ori chinul meu e viu?
Vreo mână neștiută m'a adus,
Milostivindu-se de marea-mi jale?
Călăuzindu-mă de-acolo sus,
M'a îndreptat pe-adevărata cale?
O, Limir, cum să te mai uit pe tine!
Ai fost un vis, o vrajă trecătoare.
De nu te-aș fi 'ntâlnit, mi-era mai bine:
Un vis... și totuș inima mă doare....

(Se aude toaca.)

Ascultă! Toaca! Sunt la noi în sat...
 Te voi vedea 'n curând pe tine, mamă!
 Ah, pentru ce n'am vrut să iau în seamă
 Cuvântul tău atunci când am plecat —
 Ca să-mi găsească norocul meu — la drum?
 Cum voiu pași în fața ta acum?
 O, Limir, Limir; lume 'nșelătoare!
 Nebun acel ce crede 'n fericire,
 Un basm amăgitor ești tu, iubire,
 Și treci precum se scutură o floare...

(Se deschide încet ușa căsuței. Ileana se ascunde
 după căsuță.)

Ana (ieșind din căsuță):

Nici nu mai știu, am auzit acum
 Că bate foaca sau m'am înșelat.
 Dar tot mai bine să pornesc la drum;
 Pân' să ajung mai am eu de umblat.
 (Trece peste scenă, oprindu-se din când în când.)
 Când nu mai ești de ieri, la orice treabă,
 Nu strică dacă mâneci mai de grabă.
 Azi, dacă nu mă 'nșel, e zi de nuntă,
 Și n'aș voi s'o întâlnească pe cale.
 Ce cată 'ntre nuntași pustia jale?
 Și între juni bătrâna cea cărunță?
 Mi-aș aminti c'aveam și eu o fată,
 Și într'o seară mi-a plecat la drum.
 Pe unde va fi rătăcind acum?

Vor mai vedea-o ochii mei vreodată?
 Azi-noapte iarăş mi s'a arătat;
 Gătită 'n haină mândră de crăiasă,
 Aşa se întorcea din nou acasă;
 În calea ei ieşia întregul sat.
 Nebunul vis! Nu-l mai pricep de loc.
 Dar când îmi văd pustia, trista stare,
 O vrajă rea, adesea mi se pare,
 De nenorocul meu că-şi bate joc.
 (Iese prin stânga.)

SCENA II.

Ileana; mai târziu *Limir*.

Ileana (Iese din ascunziş şi face câţiva paşi, ea şi când ar urea s'ajungă pe Ana):

O, mamă, mamă, iată-mă acasă!

(Se opreşte.)

Vai, cum să mă arăt în faţa ta?

Tu m'ai văzut în haină de crăiasă,

O, ce-ai fi zis, de mă vedeai aşa?

Limir (Se aude vorbind în curtea bogătaşului):

Da, da, stăpâne, isprăvesc îndată.

Mă duc să scot o vadră din fântână.

Ileana (tresărind):

De pretutindeni pareă mă îngână,

Tot glasul lui. Cum să-l mai uit vreodată?

(Intră repede în căsuţă. *Limir*, ea argat, iese şi zăreşte pe *Ileana* în momentul când ea dispăre în căsuţă.)

Limit. Ce-1 asta? Ori mai am și-acum vedentii?

Mai dăinuește vraja telelor?

Mereu văd chipul gingaș al llenei.

Ori mă vrăjești tu, mare, tainic dor?

(Merge la fântână.)

Ca vântul ești, amăgitor noroc;

Când credem că te-am prins, tu, într'o clipă,

Te-avânți bătând cu grabă din aripă;

Zadarnic te cătăm din loc în loc. —

Nu cred e'aș mai putea-o întâlni:

Zadarnic vornicieii mei aleargă

S'o caute și-acum prin lumea largă;

Zadarnic îi aștept din zi în zi. —

Și văd că înzadar am ascultat

De sfatul tău atuncia, Sfântă Vineri,

Când m'am făcut argat aici în sat,

Mă mângăiai că suntem încă tineri,

Și lesne omul să greșească poate.

Ziceai: „Și voi vă veți cunoaște-odată.

lubirea, dacă e adevărată,

Ea singură învinge 'n lume toate“. —

Dar am jurat și n'am să-mi cale credința:

Am să slujesc mereu, chiar dac'aș ști

Că niciodată nu se va sfârși

Și-oricât de grea să-mi fie pocăința.

(Seceate apă din fântână.)

SCENA III.

Limir. Două femei (trecând spre biserică.)

Întâia femeie: Nu-i astăzi nunta Radului, vecino?

A doua femeie: Nu știu. Am auzit și eu ceva.

Și zice că frumoasă zestre ia...

Înt. femeie: Da, zestre e frumoasă. (Râd.)

[Dar ia vino,

Colea, argatul poate să ne spună

De-i astăzi ziua 'n care se cunună;

Hai! Spor la lucru! Harnic ești vointee,

De mai lucrezi și 'n zi de sărbătoare!

Limir: Ți mulțumesc, leliță; ce-o să-mi strice?

Înt. femeie: Așa e, cui e vremea să se 'nsoare,
li șade bine să se hărniciească.

Limir: Ehei, leliță, crezi c'un biet argat

Chiar la 'nsurat va sta să se gândească?

Înt. femeie: Când are pildă bună de urmat?

A doua femeie: După stăpân îți vine ție rândul.

Limir: Eu n'am decât toiag de pribegie

Prin depărtări îmi rătăcește gândul...

Înt. femeie: Mai bine te-ai gândi la cununte.

Ți s'ar cădea să fii cu voie bună

În ziua când stăpânul se cunună.

Limir: Doar azi e nunta?...

Azi, de bună seamă.

(Se aude muzică de lăutari în depărtare.)

Ascultă! Vorniceii sunt pe cale.

A doua femeie: Acum știu rostul hărniciei tale :
Vrei și tu un colac și o năframă.

SCENA IV.

*Cei de mai înainte. Popor. Șeșase vorniceei.
Moș-Gheorghe, Stan.*

(Muzica se aude tot mai aproape. Incep să se adune oameni, printre cari Moș-Gheorghe și Stan. Vin șase vorniceei, gătiți de nuntă, cu steagul, și însoțiți de lăutari.)

Stegarul : Gătitu-v'afi să ne primiți, argate?

Limir. Gătit; v'așteaptă toți. Poftim în casă!

Dar numai mirele să se mai gate.

Stegarul : Hai să intrăm, că gingașa mireasă
Și-așteaptă mirele cu mare dor.

Să dăm în casă mână de ajutor.

(Intră în curte, urmași de Limir.)

SCENA V.

Moș-Gheorghe. Stan.

(Vin amândoi în față, pe când în fond se formează grupuri, grupuri de oameni gătiți de sărbătoare, cari vin, se opresc, stau de vorbă; ici colea se desface câte unul din grup-și pleacă.)

Moș-Gheorghe. Ce-i Stane, de te văd așa pe
[gânduri?

Mai știi? Doar nu cumva îți pare rău...

Stan : Nu, moșule, ferit-a Dumnezeu!

Ba, crede-mă, mi-am zis în multe rânduri

Că pare'am fost odată surd și orb.

Moș-Gheorghe: Așa e 'ntr'adevăr: n'ai vrut
[să-mi crezi,

Acuma te-ai trezit și-auzi și vezi.

Nu-ți tot spuneam: ia seama, corb la corb

Nu-i scoate ochii, ei de-o porumbiță

E vai și-amar pe ghiara lor de 'nceape.

Stan: Așa e, biata; 'n veci n'o să mai scape;

Păcatul ei că-i mai aleasă viță.

Moș-Gheorghe: Și banu-i ochiul dracului,
[să știi!

Stan: Știu moșule, că-i bună vorba veche.

Pe mine nu mă cumpără eu mii,

Oricât să-mi sune galbinii 'n ureche.

Moș-Gheorghe: Nu știi când ceasul slab te
[poate-ajunge.

Stan: Nu, nu; mai bine sufăr să m'alunge

Din casă și din curte sărăcia

Decât să due vieță în bielșug

Și-alătura să-mi văd mereuurgia.

Mai bine mă trudesce și-asud la plug

Și-oiu fi eu harnic să-mi câștig avere.

Moș-Gheorghe (întinzându-i mâna):

Vezi, Stane, asta-i vorbă de bărbat,

Așa cum suflet de voinic o cere.

Stan: Și, moșule, să știi că mi-am aflat

De mult o fată bună și cuminte:

Noi ne-avem dragi, părinții-s învoiți...

Moș-Gheorghe : Intr'un ceas bun ! Noroc
[de-acu 'nainte

Și cele bune ! Când vă logodiți ?

Stan : Vezi, dac'ar fi precum dorește omul !

Dar, asta-i, dracu-și vâra 'n toate coada.

Sădești și crești cu îngrijire pomul :

Când a legat, îți fură dânsul roada.

Moș-Gheorghe : Doar nu ești Stan pățitul din
[poveste ?

Stan : Nu, dar p'aci, p'aci era să fiu.

Cocoana Veta, vezi, a prins de veste ;

Și câte-a încercat eu singur știu :

Minciuni și cleвете, ocări, zizanii,

De aș avea ce-ți povesti cu anii.

Moș-Gheorghe : Acuma știi încalte ce temelu

Să pui pe vorba ei de-aci 'nainte.

Stan : Pe mine nu mă scoate ea din minte.

Și am eu ac și de cojocul ei...

Dar... (Privind spre căsuța Anei.)

Moș-Gheorghe : Ce-ai căzut așa pe gânduri,
[Stane ?

Stan : Vezi, moșule, o tainică muștrare

Imi cere 'n minte cugete amare,

Când trec pe lângă casa bieteii Ane.

Mi-aduc aminte câtă nedreptate

Făcui, ce chinuri obiditei mume,

De-a trebuit să-i plece fata 'n lume...

Și cine știe-acum ce drumuri bate?...

Moș-Gheorghe: Simți, Stane, cât de-amar

[câința doare

Și cât de lesne e să-ți faci păcat?

Ileana mea cu sufletul de floare!

S'o alungați cu clevețe din sat!

Stan: Moș-Gheorghe, dac' ai știi ce grea mus-

[trare

M'a chinuit mereu de-atunci încoace!

Și nu știu cum: adesea mi se pare

Că duhul necurat a vrut să-și joace

Cu mine neastâmpărata-i vrajă, Cluj

S'a pus atuncia să mă ispitească

Și, dacă a văzut că-i într'un vrajă,

Era aproape să mă prăpădească,

Nu mi-au ieșit și ielele în cale

Când am trecut cu carul prin pădure?

Puteau atuncia mințile să-mi fure,

Să târăiu zile vrednice de jale;

Mă mir șt eu cum am scăpat.

Moș-Gheorghe: Ce spui?

Eu n'am știut nimica pân' acum.

Stan: Eu nici n'am spus-o încă nimănu! —

Odată, trebuia să plec la drum

Ca să-mi aduc acas' un car de lemne

Ce le făiasem cu o zi 'nainte.
 Vezi, pân' atunci nu prea credeam în semne,
 Dar astăzi zie că semnul rău nu minte.
 Era 'n grădina fânul sirâns în elae;
 Voiam să mai rămâie-o zi afară;
 Iar Marți aveam să plec, și, în preseară,
 Mi-a tot cântat pe fân o cucuvaie.
 A două zi, în zori, steteam pe gânduri:
 Să plec sau să amân pe altădată?
 Și m'am întors așa în două rânduri
 Din ușa grajdului; pe urmă iar
 M'am dus, luându-mi inima în dinți,
 Și-am scos plăvanii și i-am prins la car.
 „Cum să mă las, om teafăr, scos din minți
 De 'nehipuiri băbești?“ așa mi-am zis;
 Și-am rupt o frunză dintr'un pom pe cale
 Și, când m'am pomenit în drum deschis,
 Am prins să zie din frunza mea agale.
 Dar nu știu cum, că'n toată ziua aia
 Eu n'am avut la lucru nici un spor;
 Părea c'aud într'una cucuvaia
 Și nu-mi ieșea din gând că am să mor.
 Dar ce-am făcut, cum am întârziat?
 Era 'nspre toamnă; ziua se scurtase...
 Când m'am văzut cu carul încărcat,
 M'am pomenit că se și înserase.

M'a prins atunci, ca din senin, o frică
 Să nu m'apuce noaptea prin pădure;
 Că și vedeam în preajmă neguri sure
 De prin desiş, încet cum se ridică.
 Imi îndemnam cu biciu boulenii
 Și pareă nieri nu ne urniam din loc;
 Pe dinainte îmi treceau vedenii,
 Și luna aprindea prin ramuri foc...
 Părea că văd deodată pe Ileana
 Și, lângă ea, pe Limir-împărat...
 El îi grăia: „Ileano, m'ai scăpat!”
 Și înfloria în jurul lor poiana...
 Mă 'ntore — și văd deodată, Maică sfântă!
 Măiestrele jucându-și hora 'n lună...
 M'au și zărit și tată că s'avântă
 În sbor nebun și 'n jurul meu s'adună.
 Atâta mai putui: să-mi fac o cruce...
 Pe urmă, nu mai știu ce s'a 'ntâmplat. —
 Când m'am trezit, eram acasă, 'n sat;
 Și boulenii mă duceau cum duce
 Pe-un mort; atât eram de slab și frânt.
 Mă mir și eu cum am scăpat cu vieață.
 Dar, vezi, o lună 'ntreag'am fost la față
 Pierit de-ai fi crezut că-s de pământ;
 Și mă junghia prin mâni, prin trup, prin cap,
 De nu credeam c'aș mai putea să scap.

(Se aude muzica lăutarilor din casă.)

Ascultă, vorniceii au să iasă
 Cu mirele din casă chiar acum,
 Să-l însoțească până la mireasă.

Mă duc și eu; ce să le stau în drum?

Moș-Gheorghe: Nu stai să-i vezi și tu când
 [se pornesc?

Stan: Nu, mi-e de-ajuns că-i văd când se
 [cunună.

Am și eu Toader încă să vorbească.

Rămâi cu bine!

Moș-Gheorghe: Sănătate bună!

SCENA VI.

(*Stan pleacă. Din curte vin vorniceii cu mirele și trec peste scenă spre dreapta, însoțiți de lăutari, cari cântă. În urma lor se respiră și mulțimea. Pe scenă rămâne numai Moș-Gheorghe.*)

Moș-Gheorghe; mai târziu *Limir*.

Moș-Gheorghe (Uitându-se pe urma nuntașilor):

De vrei s'o duci în lumea asta bine,

Fii fără suflet, nemilos și rău,

Gândește-te mereu numai la tine.

Și-ți vezi o iunde de folosul tău.

O, Doamne, iartă, dacă-mi fac păcat!

Dar omu-i slab, cât de bătrân să fie,

Când vede pe cel bun și-ales călcat

De-a răilor nemernică trufie.

(*Intorcându-se spre căsuța din dreapta.*)

Toți mi-ați adus aminte de Ileana...

(*Limir* iese din casa din strânga și ascultă.)

Dar nu sunt și eu însumi vinovat

Că a plecat pe drum pustiu sărmană

Și va fi dat de codrul fermecat?

De nu spuneam atunci povestea mea,

Ea poate totuș nu pleca de-acasă.

Eu m'am făcut, nevrând, ispită rea

Și am trimis-o iadului mireasă!

O, decât ochii ei să nu mai vadă

Lumina dulce-a soarelui ceresc, —

Păcatu 'ntreg asupra mea să cadă,

Și eu cu vieța mea să-l ispășesc!

Limir: Nu-l ispășești cu vieța ta întreagă.

Moș-Gheorghe (Tresare și se 'ntoarce):

Ce? — Cine-i? — Tu sau cine mi-a vorbit?

Limir: Mă iartă, moșule, de ți-am greșit.

Aveam și eu, vezi, o ființă dragă,

Pe care o pierdui din vina mea.

Și auzind ce-ai spus, din întâmplare,

Eu mi-am adus aminte-acum de ea

Și m'am simțit cuprins de grea mustrare.

Dar spune-mi cine e nefericita

Pe care o plângeai că a plecat

Pe drum pustiu spre codrul fermecat,

În care pe atâți i-a dus ispita.

Moș-Gheorghe: Tu cine ești, de-mi ceri ca
[să-ți dau seamă?

Și nici nu știu măcar de unde vii,

Nici ce vânt te-a adus, nici cum te chiamă.

Limir: Dai, moșule, e mult ce vrei să știi.

Și nici nu știu ce ți-aș putea răspunde...

Nu ți-e de-ajuns că port aceeaș haină...

Moș-Gheorghe: De mult mă tem că subț a
[ta s'ascunde

De ochii lumii vreo mare taină!

Nu te-am văzut cu ceiala'ți flăcăi

Prinzându-te în horă niciodată,

Nici întorcând vreodată ochii tăi,

Când îți zâmbia în treacăt vreo față.

Ci singur îți plăcea să rătăcești

Prin codri, pe poteci fără de urme,

S'auzi sunând talanga dela turme,

S'ascuți duiioase doine și povești,

Când s'adunau ciobanii de pe munți

Pe lângă foc, în nopțile cu lună,

Când doina noastră atât de dulce sună,

De se 'nfioară codrii cei cărunți.

Limir: Cum să nu-mi placă, moșule, cântarea

Și farmecul poveștilor bătrâne,

Când stau ciobanii luminați de zarea

Cea roșie a focului din stâne?

Când încă nu purtai ani grei și mulți,
 Pe vânt, pe ploaie, vreme grea sau moină,
 Nu te duceai prin codru să ascuți,
 Să 'nveți din freamătu-i vreo nouă doină?
Moș-Gheorghe: O, da; mergeam adeseori

[ca tine,

Când nu știam de-a anilor povară,
 Trăiam un basm cu mândră primăvară,
 Cu feți-frumoși și minunate zine.
 Atunci aflai de codrul fermecat
 Cu mândre fete, prefăcute 'n stâncă,
 Ce au căutat pe Limir-împărat,
 Pân' le cuprinsese vraja cea adâncă;
 Și am simțit atunci un tainic dor
 Cum se strecoară 'n inima-mi pustie,
 Să merg pe urmele 'ndrăzneților,
 Cari au plecat în lungă pribegie
 Să 'nfrunte, dârji, a ielelor putere...

Limir: Și ai ajuns în codrul fermecat?

Și ai simțit și tu acea durere
 Pe care-o 'ndură Limir-împărat?
 Instrăinat de lumea asta 'ntreagă,
 Să dormi, vrăjit, somn greu din cale-afară,
 Să vezi, ca 'n vis, pe-aceea ce ți-e dragă;
 Când te trezești, din fața ta să piară
 Ca steaua ce-o mai vezi abia clipind,

Când zorile de ziuă se revarsă, —
Și tu s'o cauți prin lume rătăcind...

Moș-Gheorghe: Eu mi-am făcut din vreme
[calea 'ntoarsă

Și, slavă Domnului, că am scăpat.
Dar tu ai fost acolo 'n codru, spune?
Văzut-ai chiar pe Limir-împărat
Și horele măiestrelor nebune?

Limir: Nu mă 'ntreba de le-am văzut cândva,
Că nu e bine să le chemi pe nume.
Nu știi că ele pribegesc prin lume,
Pândind întotdeauna urma ta? —
Dar spune-mi cine e plăpânda fată
Pe care ai trimis-o în ispită?
De unde știi? ea poate-i mântuită
Și se va 'ntoarce-acas' vreodată.

Moș-Gheorghe: O, câte zile-aș mai putea
[să am,
Le-aș da cu drag să știu că vine iarăș!
Mi-era un dulce și iubit tovarăș,
Și de copilă mică o iubeam,
Când se juca din zori și până 'n seară
Și alerga voioasă prin grădină;
Dieața ei era o zi senină,
Cu cântece și flori de primăvară. —

Văzut-ai vreodată tu cum trece
 Un aspru vânt de moarte peste flori
 Și-aduce nopți pustii cu ploaie rece,
 De s'ofilesc atâtea până 'n zori?
 Dar mai rămâne totuș câte-o floare
 Și crește mai frumoasă, mai tăcută,
 Mai dulci mirezme 'nalță către soare,
 Știind ce rece moartea te sărută. —
 O viorică dulce și sărmană,
 Așa creștea și drăgălașa fată
 De când se stinse vrednicul ei tată.
 S'o fi văzut pe scumpa mea Ileană...
Limir: Ileana! Moșule, așa o chiamă?

Moș-Gheorghe: Ileana, da. De ce tresari
 [așa?

Limir: Așa o chiamă pe mireasa mea.
 Să fie ea? — E ea, de bună seamă!
 Și zici că nu s'a mai întors în sat?
 O, moșule, te rog, arată-mi casa
 Din care ea în lume a plecat
 Și care mi-a adăpostit mireasa.

(Se aude din depărtare, amușind uneori, muzica nunții,
 care vine tot mai aproape.)

Moș-Gheorghe: Căsuța asta!

Limir: Binecuvântată
 Să fie 'n veci, și binecuvântat

Acel ce peste pragu-i a călcat!
 Aici ai fost tu dulce, legănată,
 În cântece și 'n basme 'ntâia oară,
 Aici ai răs în ani de fericire
 Și ai țesut din nevăzute fire
 Întâiul vis de gingașă fecioară!

Moș-Gheorghe: Acuma spune-mi cine ești,
 [străine!]

Din vorba ta nu știu ce să aleg;
 Cu cât te-aud vorbind mai mult pe tine,
 Cu-atâta mai puțin te înțeleg.

Limir: Eu, moșule, sunt un sărman pribeag;
 N'am casă, n'am avere, nici moșie;
 Tot ce-i al meu: o haină și-un toiag, —
 Și tot mă simt stăpân pe-o 'mpărăție.
 Și dac'acum mă vezi un biet argat,
 Trudindu-mă din zori și până 'n seară, —
 În gândul meu mă simt un împărai
 Și văd cum mi se 'nechin'o 'ntreagă țară.
 Și dac'acuma nimeni nu m'ascultă
 Decât pădurea, munții, norul, vântul, —
 Se poate să mai vezi ce lume multă
 Odată îmi va asculta cuvântul!

Moș-Gheorghe: Nu pot să te 'nțeleg deplin,
 [străine.

Ce taină, spune-mi, sufletu-ți apasă?

Limir: Ascultă! Vin cu gingașa mireasă. —
O vei afla. — Acum rămâi cu bine!

(În timpul acesta pe scenă s'a adunat lume multă ca să privească nunta. — *Limir* se strecoară printre oameni și intră în casă. Vine nunta, din dreapta, cu mirele și cu mireasa și trece, prin fundul scenii, spre stânga, mergând la biserică. Toată lumea se ia după nuntă, rămânând din ce în ce mai puțini pe scenă.)

SCENA VII.

Moș-Gheorghe. Stan (vine grăbit din dreapta și se 'ntâlnește, în planul întâi, cu *Moș-Gheorghe*.)

Moș-Gheorghe: Ce-i, Stane! Unde-alergi așa
[cu grabă?

Stan: *Moș-Gheorghe*, bine că am dat de tine...
Îți spun că asta nu-i curată treabă...
Simțiam eu mai de mult că nu-i a bine...

Moș-Gheorghe: Dar ce e? Spune-mi, ca s'o
[știu și eu;

Că zău, acum nu mai pricep nimica.
Pe semne, s'a dogit și capul meu
De când mi-e albă ca o oaie chica.

Stan: Ascultă: Când venii pela răscruce,
Mă întâlnești pe drum cu un creștin.

Il întrebai, așa, unde se duce,
 Și aflai că vine dintr'un sat vecin.
 Întreb ce vești ne-aduce dela ei,
 Și zice: „Vă aduc o veste mare:
 Au fost în sat la noi doi vorniceii;
 Făceau din casă 'n casă întrebare
 De-o fată ce-a plecat de mult pribeagă.
 Ei ci-că sunt trimiși de-un împărat
 S'o caute 'n împărăția 'ntreagă“. —
 Au să sosească acum la noi în sat;
 Zicea că i-a zărit pe drum.

Moș-Gheorghe: Nu spune!

Să mergem până 'n capul satului,
 Ca să vedem și noi ce mai minune;
 De-acolo îi vedem când vin pe gruiu.

(Se uită împrejur.)

Dar unde e argatul cel străin?
 S'a dus de-aici, de parcă n'ar fi fost.
 Nu mai pricep al lucrurilor rost.
 Mă simt ca omul amețit de vin
 Ce-a vrut ca să-și înnece 'ntreg amarul
 Și-a închinat prea harnic cu paharul. —
 Dar parcă tot încep a înțelege
 C'o mare taină stă să se deslege.

(les amândoi prin dreapta.)

SCENA VII.

Limir. Mai târziu *Ileana.*

(De pe scenă au plecat și ultimele grupuri. Muzica se mai aude uneori din depărtare. Limir iese din casă, adâncit în gânduri; deodată ridică ochii și vede că la fereastra căsuței au înflorit trandafirii.)

Limir: Ce văd? E-o amăgire a privirii?

Și 'nchipuirea mea din nou mă minte?

La geam acolo 'n floare trandafirii

Ce, ofiliți, tânjiau mai înainte.

Ori s'a 'mplinit acuma, Sfântă Dineri,

Cuvântul ce-l rostiai la despărțire,

Când îmi ziceai că suntem încă tineri

Și vom învinge toate prin iubire?

Acesta-i semnul care mi l-ai dat;

Te-am întrebat: când îi voiu da de urmă,

Durerea despărțirii când se curmă?

Iar tu, zimbînd, așa m'ai mîngăiat:

„Pe urma ei răsar frumoase flori,

Miroase-a trandafiri și-a viorele;

Căci gingașele flori îi sunt surori,

Și sufletu-i e-asemena cu ele“.

O, da; e-acolo, dulcea mea mireasă,

Și eu mai zăbovesc aici la prag,

În loc să intru fără veste 'n casă

Și s'o întreb dacă-i mai sunt eu drag!

(Pășește spre casă. Atunci apare *Ileana* în prag.)

Limir: Ileano!

Ileana: *Limir*.

Limir: Cât te-am căutat!

(Vrea s'o îmbrățișeze.)

Ileana (ferindu-se): Nu, lasă-mă.

Limir: O, cât îmi ești de dragă!

Vezi, pentru tine-aș fi cutreerat,

Cât e de largă, lumea asta 'ntreagă.

Dar iată că o nevăzută mână

Ne-a îndreptat cărările spre-olaltă;

De-acum o să-mi rămâi pe veci stăpână.

Nu simți cum sufletu-mi întreg tresaltă?

Știi cine mi-a vestit al întâlnirii

Atât de mult dorit și dulce ceas? —

Pe lume n'ai găsi mai gingaș glas...

Acolo, la fereastră, trandafirii.

Ileana: Ce dragi îmi sunt, ce 'mbătător
[miroasă!

Doar numai unul singur s'a uscat...

L-o fi atins vre-o mână nemiloasă

Ori bruma rece mi l-a sărutat...

Limir (luându-i o mână): Ileano, ți-am greșit
[atât de mult!

Putea-vei oare să mă ierți vre-odată?

Ileana (desfăcându-se): Nu mi-ai greșit nimic.
[Sunt vinovată

Eu singură că n'am putut s'ascult

De-un glas iubit ce mai de mult mi-a spus :

„De traiul de-altădată nu uita

Nici, din mândrie, să te-avânți prea sus“.

Limir : Ileano, tu îmi sfășii inima,

Făcând să simt cât ți-am greșit eu ție ;

Și iar, văzându-ți sufletul curat,

Faci să tresar de-avânt și bucurie.

Poți tu să crezi că eu aș fi uitat

Pe-aceea ce m'a mântuit de iele ?

Te-am căutat cu-atâta dor fierbinte...

Precum s'avânt' un stol de rândunele

Pe aripe ușoare înainte,

Zorind s'ajungă în dorita țară

Din care le-alungase iarna cruntă Cluj

Și unde-acum le-așteaptă primăvară

Cu flori și vesele cântări de nuntă, —

Așa sburau și gândurile mele

Merșu spre tine, peste țări și mări ;

Privirea mea te căuta în zări ;

Și când simțiam că-s aripile grele,

Imi avântam mai sus, mai jalnic sborul,

Să nu mă 'nvingă drumul greu și lung ;

Căci îmi spunea cu glas puternic dorul

Că trebuie la țintă să ajung...

O, spune-mi ce gândești acum !

Ileana :

Ascult...

Da ; am crezut că mă iubești pe mine...

Dar poate mi-am închipuit prea mult.
 A fost o clipă scurtă pentru tine...
 Pe urmă te-ai căit și ai plecat...
 Mergând, eulegi în treacăt câte-o floare, —
 Și pentru ce-ai mai întreba de-o doare?

Limir: O, da, Ileano; știu că-s vinovat.
 Trezit atunci din vraja cea adâncă
 A ielelor, eu nu te-am cunoscut;
 Mă stăpânia a lor putere încă;
 Și tu ai fost prea mândră și-ai tăcut.
 Dar dac' ai știi tu câtă suferință,
 Cătându-te pe tine-am îndurat,
 Ai înțelege și cu ce credință
 În lumea largă eu te-am căutat,
 Și tot ce mai putea ca să-mi aline,
 În timp de sbucium greu, durerea mea,
 Era, Ileano, amintirea ta,
 Nădejdea c'o să te găsească pe tine...

Ileana: Iubirea mea ar vrea să se avânte
 Oricât de sus, durerea să-ți aline...
 De n'o să am puteri, din zări senine,
 Ea va cădea cu aripile frânte...

Limir: Ea va cădea?... Nu mă iubești, o, nu,
 Și niciodată tu nu m'ai iubit!

Ileana: Cum poți să crezi?

Limir: N'ai zis-o însăși tu:

Ea va cădea...

Ileana: M'ai înțeles greșit...

(Plânge.)

Limir: Tu plângi, Ileano?

Ileana: Cum n'aș plânge oare,

Când tu mereu mă înțelegi greșit?

Și crezi tu că pe mine nu mă doare

Atunci când spui că eu nu te-am iubit? —

Am înțeles: de nu-ți mai sunt eu dragă,

lubirea mea înfrântă va cădea.

Ți-am dat ce am mai sfânt, vieța 'ntreagă;...

Cu sila nu-ți pot da iubirea mea.

Limir: Ileano dragă, lacrimile-aceste

Sunt roua de pe sufietu-ți de floare.

Las' să le svinte al iubirii soare!

Ce-am suferit, ne pară o poveste.

Ai biruit și cea din urmă vrajă.

O, pentru tot ce ți-am greșit, mă iartă,

Rămâi deapururi lângă mine strajă,

De-acum nimic să nu ne mai despartă!

(O sărută. — Se aud clopotele dela biserică).

Ileana: Sărută-mă pe ochi; nu, nu pe gură.

Limir; Imi place-așa. (O sărută) Și-acum tu

[mă sărută

Pe ochi. — Și-acum rămâi icoană mută!

Ileana: Destul! Nici sărutarea nu se fură.

Limir: Cum poți așa nedarnică să fii?

Ileana: Ei, las' acum; ce-i prea mult e prea
[mult.

Când mă gândesc... Așa-i e'am fost copii?

Limir: Adevărat. Si-acuma, când te-ascult,

Imi pare e'a fost numai o poveste

Tot cât am suferit și-am petrecut.

Iubirea noastră numai știu că este,

Când gura ta cea dulce o sărut.

Și, totuș, una, vezi, am învățat:

Că, dintre spinii mulți ai suferinței,

Răsare-o floare cu miros bogat,

E floarea minunată a credinței.

Ileana: S'o îngrijim de-acuma înainte,

Ca an de an tot mai frumos să crească

Și tot mai minunat să înflorească,

Să umple preajma de miresme sfinte.

Limir: Și s'o sădim și 'n țara noastră, dragă;

Dintr'ânsa să răsară mii de flori.

Ileana: Să 'ncânte pe pribegi și călători,

Să n'o mai uite vieța lor întreagă.

Limir: Ci 'n toată larga mea împărăție

Ești tu, Ileano, cea mai dulce floare;

Și tot ce mi-e supus printre popoare,

De azi încolo ție ți se 'nchină.

Ileana: Din clipa 'n care eu te-am îndrăgit,
Eu n'am avut decât un gând și-un dor:
Să-ți fiu, de voiu putea, într'ajutor
Și să te fac pe tine fericit.

Limir: Precum pe bolta cerurilor luna
E 'mpărăteasa miilor de stele,
Așa în lumea 'mpărăției mele
Să fii stăpână tu întotdeauna!
(Se aude nunta venind din depărtare.)

Ileana: Ascultă: vine nunta. Să mai stăm?
Știu, satu 'ntreg în jurul lor se 'ndeasă.

Limir: Așa-i; mai bine haide să intrăm
Pân' ce vor trece toți pe lângă casă.
(Intră amândoi în casușă.)

SCENA IX.

Nunta intră pe scenă prin stânga, cu lăutarii în frunte, apoi *Radu* și *Stana*, ea mire și mireasă. În urma lor *Veta* și nuntași.

Lume multă se 'ndeasă în jurul lor. Din partea opusă vin doi *Vornicei împărătești*, în urma lor *Moș-Gheorghe* și *Sfan*. Toți se opresc pe scenă.)

Intâiul vornicel imp.:

Bună ziua,
Bună ziua!
Nuntă frumoasă!

Stegarul nunții :

Mulțămim Dumneavoastră!
 Dar ce umblați,
 Ce căutați ?

Intâiul vornicel imp. :

Not ce umblăm,
 Ce căutăm,
 Bine seama că ne dăm :
 Tânărul nostru 'mpărat
 Dimineața s'a sculat,
 Lui Dumnezeu s'a rugat,
 Pe cal negru-a 'ncălecat,
 Din buciun a buciunat
 Mândră oaste-a ridicat.

Și-au plecat
 Și-au vânat
 Câmpurile
 Cu florile,
 Luncile
 Cu frunzele,
 Dăile cu apele
 Și codrii cu fiarele;
 Zi de vară
 Până 'n seară,
 Și nimica nu aflară.

Al doilea vornicel împ.:

Iar coala de către seară
 Dau peste-o urmă de fiară
 Și cu toții se mirară:
 Să fie urmă de fiară,
 Ori poate de zânișoară?
 Unii au zis că-i floare-aleasă,
 Să fie 'mpăratului mireasă.
 Alții au zis că-i urmă de zână,
 Să fie 'mpăratului stăpână.

Intâiul vornicel împ.:

• Tânărul nostru 'mpărat
 Foarte mi s'a bucurat,
 Din buclum a buclumăt,
 În scări de aur s'a 'nălțat
 Peste oaste-a căutat
 Și ne-a ales pe noi
 Pe-acești doi.

Al doilea vornicel împ.:

Și pe loc cum ne-a ales,
 Înainte ne-a trimes
 Pe numărul stelelor,
 Pe razele soarelui,
 Pe aburul vântului:
 Pe fața pământului:

Floarea de zână s'o căutăm
 Și cu noi să o luăm
 Și s'o ducem peste țări
                   Peste mări
 Pân' la curtea 'mpărătească;
 Acolo s'o răsădească
 Ca mai mândru să 'nfloască.

Intâiul vornicel imp.:

Noi, cum ni s'a poruncit,
 Indată am și pornit,
 Dar orișicât am umblat,
 Noi nimica n'am aflat.
 Iar dac am ajuns și-am dat
 Să intrăm în acest sat,
 O stea ni s'a arătat,
 De urma zânei am dat,
 După dânsa ne-am luat.
 Și când am fost
 În dreptul acestei case,
                   (Arată spre căsuța din dreapta).
 Iată steaua ni se lasă,
 Noi asta cum am văzut,
 Aicea ne-am abătut.
 Deci voi zâna ne-arățați,
 Ori de nu, bine nu 'mblați.

Veta:

Noi n'am văzut nici o stea,
Măcar cât de mifitea,
Vre-odată să se lase
În dreptul acestei case.

Dar poate că vederea v'a nșelat;
De-asupra altei case s'a lăsat.
Priviți aici la gingașa mireasă;
Nu-i ea făcută de împărăteasă?

Radu: Vai, mamă Veto, cum, nu ți-e rușine?
Doar adineaori noi ne-am cununat!

Veta: Ce-mi pasă! Dacă cere-un împărat.
Crezi tu că va mai merge după tine?

Întâiul vornicel imp.: Nu-i asta! (Râsete.)

[Dar ia spuneți oameni buni:

A cui e casa asta?

Ana (care s'a strecurat prin mulțime): E a mea.

Veta: Ce vrei acolo, ce, sunteți nebuni?

Întâiul vornicel imp. (cătră Ana): Deschide-ne,
[ca să intrăm în ea.

Ana: Dar să iertați... ca 'n case dela sate...

(Ana pășește spre casuță. Atunci ușa se deschide și apar *Ileana* și *Limir*. Toți rămân ulmiți. Vorniceii se descoper și îngenunchiază în fața lui *Limir*. Poporul urmează instinctiv.)

Vorniceii imp.: Ne închinăm, mărite împărate!

Ana: Ileano!

Ileana: Mamă! (Se aruncă în brațele ei.)

Moș-Gheorghe: Visul s'a 'mplinit.

Și 'n bucurie-i taina deslegată.

Ileana: Moș-Gheorghe, ce mi-ai fost ca și
[un tată!

Moș-Gheorghe: Tot el; dar poate mai
[încărunțit.

(La un semn al lui Limir, porniceii pun o coroană pe capul Ilenei și-i așează o hlamidă pe umăr; asemenea și lui.)

Limir: Aduce-ți închinare ei, nu mie.

Ea e aceea care a scăpat

Din lunga, neagra teletor robie

Pe 'nstrăinatul Limir-împărat.

Puterea-i toată a fost a ei iubire.

Moș-Gheorghe: Strigați cu toții într'un glas:
[Mărire!

(Între aclamările poporului, cade cortina.)

BIBLIOTECA UNIV

0776 16. VI. 1928

CLUJ

Intemeiată la 1861 de marii metropoliți Andreiu Șaguna dela Sibiu și Alex. Sterea-Șuluțiu dela Blaj, de frunțașii neamului nostru de atunci: Tim. Cipariu, George Barițiu, Axente Severu, cau. I. Pușcariu, baron Vasile Pop, Dr. I. Rațiu, Iacob Bologa ș. a. cu scopul de a înainta cultura poporului român prin tipărire de cărți bune și folositoare, a înființat și va înființa și susține bibliotecii populare în fiecare comună, bibliotecii regionale în fiecare centru de despărțământ și o bibliotecă mai mare centrală; a întemeiat și va întemeia și susține muzee regionale în centrele despărțământelor, pe lângă un mare Muzeu Central; a ridicat și va ridica și susține case naționale în toate comunele românești; a aranjat și va aranja expoziții etnografice (de porturi, de jocuri naționale etc.), de agricultură, de grădinărit, pomărit, de copii, industriale, artistice ș. a.; a ținut și va ține conferințe și prelegeri populare; a acordat și va acorda premii și burse (ștendii); a înființat și va înființa bănci populare, cooperative ș. a.; a instruit și va instrui pe analfabeți (pe ceie nu știu ceti și serie). „Asociațiunea“ e împărțită în despărțăminte (cereuri), iar acestea în comune sau agenturi. 4 persoane pot face o agentură și cere prin directorul despărțământului o bibliotecă dela

---

Abonați publicațiile „Asociațiunii“!

„TRANSILVANIA“

Cea mai veche revistă românească din Ardeal

Apare lunar.

Costul abonamentului anual:

pentru membrii „Asociațiunii“ . . . . . 100 Lei
pentru nemembri . . . . . 200 Lei

Abonați-vă la „Biblioteca Poporală“.

Ultimii numeri conțin următoarele:

- Nr. 113. Pentru sările de șezătoare. Material de citit și de răsândit;
Nr. 114. Înviere și alte poezii de Ioan Boreia.
Nr. 115. Clipe de întremare sufletească. (de citit în șezători);
Nr. 116. Icoane dela țară. (Schife din viața țărănească) de Petrea Dascălul;
Nr. 117. De braț cu Moșul în povești, povești și fabule de Moșul (Nic. Petra-Petrescu);
Nr. 118. Povești din țara Cehului de Bojena Niemjová, traduse de Abatele Zavoral.
Nr. 119. Calendarul pe anul 1925, întocmit de Horia Petra-Petrescu.
Nr. 121. Patria, poezii de G. Tutoveanu
Nr. 122-3. „Ileana“. Feerie în trei tablouri, în versuri
Biblioteca Cluj

Cea mai răspândită publicațiune poporală

„BIBLIOTECA POPORALĂ

:-: A ASOCIAȚIUNEI“ :-:

e îngrijită de secretarul literar al „Asociațiunei“,
cu sprijinul celor mai buni scriitori pentru popor.

Costul abonamentului anual:

pentru membrii „Asociațiunei“ . . . . . 50 Lei
pentru nemembrii . . . . . 70 Lei

Adresa: „ASOCIAȚIUNEA“ Sibiu, Strada Șaguna 6.